

**IGUALTAT D'OPORTUNITATS DE LA UPC
MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2007/2008**

DOCUMENT INFORMATIU

DOCUMENT CG 11/5 2009

Vicerectorat de Relacions Institucionals i Promoció Territorial
Barcelona, 26 de maig de 2009

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Oficina de Suport per a la Igualtat d'Oportunitats

Vicerectorat de Relacions Institucionals i Promoció Territorial

IGUALTAT D'OPORTUNITATS

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

2007-2008

www.upc.edu/igualtat

Presentació	1
Unitats i serveis que impulsen la igualtat d'oportunitats	2
L'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats	2
Grup de recerca GIOPACT	3
Càtedra d'Accessibilitat	3
Programa d'atenció a les discapacitats	4
Associació d'Amics de la UPC. Oficina d'Orientació i Inserció Laboral ...	4
Comissió per a la Igualtat d'Oportunitats	4
Agents de centres docents i campus	5
Altres serveis de la UPC	5
Servei de Comunicació i Promoció	5
Relacions Laborals i Acció Social	5
Servei de Prevenció de Riscos Laborals	5
Pla director	5
Resum d'activitats	46
Annexos	58

PRESENTACIÓ

Marisol Marqués

Vicerectora de Relacions Institucionals i Promoció Territorial de la Universitat Politècnica de Catalunya.

En aquest document es presenta la memòria d'activitats dels anys 2007 i 2008 que la UPC ha portat a terme en relació amb la igualtat d'oportunitats. Han estat dos anys de treball intens en els quals s'han recollit els fruits de nombroses activitats, iniciades amb molta il·lusió, que han realitzat diferents grups, unitats i serveis de la UPC, per iniciativa pròpia o gràcies a l'impuls del Vicerectorat de Relacions Institucionals i Promoció Territorial i de l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats.

La memòria s'ha estructurat en dues parts. La primera d'elles, d'acord amb el Pla director per a la igualtat d'oportunitats aprovat pel Consell de Govern del juliol de 2007 (acord núm. 133/2007), en què es consideren dos àmbits d'actuació: gènere i discapacitat. El Pla es va aprovar per a un període de quatre anys. El document que ara es presenta és la primera de les dues memòries que es volen fer. Per a cada objectiu general i específic del Pla s'ha establert una relació de les accions que s'han proposat per assolir-lo, així com de les activitats que s'han dut a terme per a cada acció. Al costat de la majoria de les activitats figura el número de l'acció que s'hi correspon. També hi ha altres actuacions que no s'ajusten exactament a una acció concreta, però sí a un objectiu. En aquest cas, al costat de l'activitat no apareix cap número.

Els annexos que s'adjunten a la memòria permeten complementar la informació que s'hi ofereix. També s'acompanya la memòria amb un resum de les activitats del mateix document que es consideren més rellevants.

És important indicar que la feina coordinada dels diferents grups, unitats i serveis de la UPC ha permès que el nombre d'actuacions desenvolupades en el període indicat hagi estat molt elevat, cosa que facilita que la Universitat vagi assolint de manera progressiva el principi d'igualtat d'oportunitats. En nom del Consell de Direcció, vull manifestar el meu agraïment a totes les persones de la comunitat que s'han implicat en aquest projecte i també a totes les institucions que ens han ajudat a desenvolupar-lo.

UNITATS I SERVEIS QUE IMPULSEN LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS

L'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats (OSIO) treballa, d'acord amb la legalitat vigent, per a la no-discriminació dels membres de la comunitat universitària; dóna suport a aquelles accions que garanteixen la igualtat d'oportunitats de les persones per raó de gènere i de les persones amb discapacitat, i les fomenta.

Els principals objectius de l'OSIO són:

- Sensibilitzar les persones sobre la problemàtica específica de la igualtat d'oportunitats.
- Coordinar les actuacions que les diferents unitats i serveis de la UPC ja estan desenvolupant.
- Aplegar, analitzar i difondre informació periòdica sobre la igualtat d'oportunitats a la UPC.
- Proposar accions adreçades a la no-discriminació, amb l'objectiu final que els membres de la comunitat universitària assoleixin la plena igualtat d'oportunitats.
- Conèixer la situació actual de les persones de la UPC que pateixen una manca d'igualtat d'oportunitats.
- Saber quines accions s'estan fent a la UPC, per detectar els punts forts i els punts febles de la institució en aquest àmbit.
- Promoure l'elaboració, la posada en marxa i el seguiment dels plans que la UPC impulsa per aconseguir la igualtat d'oportunitats.
- Participar en projectes d'observatoris d'altres institucions d'àmbit nacional o internacional i mantenir-hi contacte.

Persones de contacte:

Sílvia Gómez Castán

<http://www.upc.edu/igualtat>

Elena Calvo Gauchía

oficina.igualtat@upc.edu

Grup de recerca GIOPACT (Grup de Recerca d'Igualtat d'Oportunitats en l'Arquitectura, la Ciència i la Tecnologia)

El grup de recerca GIOPACT es va crear per l'acord del Consell de Govern núm. 119/2004.

Està especialitzat a conèixer les diferents formes de discriminació per raó de gènere i les causes que provoquen una menor representativitat de les dones en el món de la ciència i la tecnologia. Pretén dissenyar eines i propostes d'actuació que contribueixin a la igualtat d'oportunitats de les dones en la formació i en el mercat laboral, tant pel que fa a l'accés com a la promoció, la retribució i les condicions laborals. Vol sensibilitzar i formar les persones en matèria de gènere i discriminació.

Ha definit una metodologia per elaborar el Pla d'igualtat d'oportunitats de la UPC, així com una proposta d'aquest pla.

Persones de contacte:

Olga Pons
Marta Tura
Marta Llorente
Amaia Lusa
Maria Dolors Calvet
M. Carme Martínez

Càtedra d'Accessibilitat: arquitectura, disseny i tecnologia per a tothom

La **Càtedra d'Accessibilitat** és una unitat de la Universitat Politècnica de Catalunya, creada per l'acord del Consell de Govern 107/2005. Té com a objectiu facilitar que les persones, independentment de les seves capacitats, puguin accedir de manera autònoma a qualsevol entorn, sigui arquitectònic, tecnològic o de coneixement, i actua transversalment en els àmbits de la Universitat i el teixit socioeconòmic que l'envolta.

La meta és aconseguir la millora de l'autonomia de totes les persones, independentment del seu grau de capacitat, a través de l'aportació de tecnologia, la formació de professionals i la integració de valors d'igualtat. Se centra en la promoció, coordinació i gestió de projectes i activitats d'R+D+I, transferència tecnològica, formació i sensibilització dins l'àmbit de la discapacitat i l'accessibilitat. La seu de la Càtedra d'Accessibilitat és al Campus de Vilanova i la Geltrú, concretament a l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú.

Persones de contacte:

Daniel Guasch <http://www.upc.edu/catac>
Maria Hortènsia Álvarez accessibilitat@upc.edu

Programa d'atenció a les discapacitats (Univers)

La UPC compta amb el **Programa d'atenció a les discapacitats (PAD)** per donar suport a la integració de les persones de la comunitat universitària que presenten algun tipus de discapacitat física o sensorial i facilitar-la.

A través del **PAD**, i amb la implicació dels centres de la **UPC**, es promouen mesures tècniques específiques, mesures d'atenció i acompanyament, així com d'assessorament, per garantir la igualtat d'oportunitats en el desenvolupament de l'activitat a la Universitat.

Persones de contacte:

Montserrat Mulet

<http://www.univers.upc.edu/discapacitats>

Montserrat Vilalta

Associació d'Amics de la Universitat Politècnica de Catalunya. Oficina d'Orientació i Inserció Laboral

L'Oficina d'Orientació i Inserció Laboral (OOIL) és el servei creat per l'Associació d'Amics de la UPC per facilitar el desenvolupament de la carrera professional dels titulats i titulades de la UPC, així com per afavorir-ne la inserció laboral. Els seus serveis estan oberts també a qualsevol estudiant o estudianta que vulgui començar a preparar el seu futur professional.

L'Oficina d'Orientació i Inserció Laboral també dona suport a les empreses perquè contactin amb titulats i titulades de la UPC, per incrementar les possibilitats de reclutament i incorporació de perfils politècnics.

Persones de contacte:

Àngels Serrat

<http://www.upc.edu/aaupc>

Comissió per a la Igualtat d'Oportunitats

La Comissió per a la Igualtat d'Oportunitats va ser creada pel Consell de Govern, en la sessió del 15 de febrer de 2007 (acord núm. 2/2 2007), a partir de l'anterior Comissió per a la Igualtat d'Oportunitats entre les Dones i els Homes de la UPC, que havia estat aprovada pel Consell de Govern en la sessió del 30 de juny de 2004 (acord núm. 106/2004).

Considerant la igualtat d'oportunitats en el sentit més ampli, es proposa modificar l'esmentat acord del Consell de Govern pel que fa a la denominació, l'àmbit d'actuació i la composició d'aquesta comissió, que passa a anomenar-se Comissió per a la Igualtat d'Oportunitats.

El seu àmbit d'actuació és l'elaboració, el desenvolupament i el seguiment del Pla director per a la igualtat d'oportunitats que inclogui, principalment, la no-discriminació per raó de gènere. També ha de tenir en compte la problemàtica associada a la discapacitat de les

persones i totes aquelles actuacions necessàries per assolir la igualtat d'oportunitats d'altres col·lectius que ho necessitin.

Agents de centres docents i campus

En tots els centres docents i campus hi ha agents que conviuen en contacte directe amb les persones que necessiten alguna atenció especial per manca del compliment del principi d'igualtat d'oportunitats. La seva funció és essencial perquè l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats pugui donar assessorament i el servei o la unitat corresponents aportin solucions als problemes (annex III).

Altres serveis de la UPC

Servei de Comunicació i Promoció

El Servei de Comunicació i Promoció du a terme actuacions de promoció de la Universitat, difusió de l'oferta educativa de grau i postgrau, i d'informació, **orientació i acollida dels estudiants i estudiantes** actuals i futurs de la UPC.

Relacions Laborals i Acció Social

Relacions Laborals i Acció Social analitzen estratègies per a la integració de personal amb **discapacitats**.

Servei de Prevenció de Riscos Laborals

El Servei de Prevenció de Riscos Laborals té per objectiu promoure la millora de les condicions de treball dirigida a augmentar la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors i treballadores en el lloc de treball.

PLA DIRECTOR

El Pla director és el marc estratègic d'actuació de la institució, tant amb la societat a la qual serveix i amb la qual està compromesa, com amb la comunitat universitària, i enforteix la relació amb les persones i entre elles, que són el principal actiu amb què compta la Universitat.

L'objectiu general del Pla director és garantir el principi d'igualtat d'oportunitats entre totes les persones de la UPC, per a la qual cosa s'han desenvolupat els dos plans sectorials següents:

- Entre les dones i els homes de la UPC
- Per a les persones amb discapacitat

A continuació, es presenten els objectius, les accions vinculades i les activitats que s'han portat a terme durant els anys 2007 i 2008, en relació amb els dos plans sectorials del Pla director.

IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE LES DONES I ELS HOMES DE LA UPC

1. Objectiu general 1

Promoure una cultura a favor de l'equitat i de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes

Objectiu específic 1. Sensibilitzar tota la comunitat universitària en matèria de no-discriminació i d'equitat, especialment les persones que tenen responsabilitat i que estan relacionades en els processos de selecció i de gestió de recursos humans.

Accions

1.1.1. Creació d'un servei o una oficina per a la igualtat.

1.1.3. Publicar anualment en el web totes les dades desglossades per sexe. Fer un seguiment per a la Comissió i comunicar les dades als òrgans de govern.

1.1.4. Programar i realitzar jornades, sessions i seminaris de formació específica sobre gènere, igualtat d'oportunitats i discriminació, impartides per experts, als responsables d'unitats i a persones amb càrrecs de gestió (i també, sobretot, al personal de Recursos Humans).

1.1.5. Inclusió d'un mòdul sobre gènere, discriminació i igualtat d'oportunitats en el material per estudiar en els concursos/oposicions de categories de comandament del PAS i llocs tècnics.

1.1.6. Afegir objectius i indicadors relacionats amb la igualtat d'oportunitats en els plans estratègics de les unitats bàsiques i assignar una part del pressupost variable en funció del grau d'assoliment d'aquests objectius. Prèviament s'ha de celebrar una reunió amb els consells de directors de centres, departaments i instituts per informar d'aquesta mesura (la finalitat, el compromís de la UPC amb la igualtat d'oportunitats).

Activitats

- Creació de l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats (OSIO) a partir de l'acord número 110/2006, de 23 de novembre, del Consell de Govern de la Universitat Politècnica de Catalunya. [Acció 1.1.1.](#)

Inicialment, l'OSIO va comptar amb una persona en plantilla. A finals de l'any 2008 es convoca una segona plaça.

- Presentació anual per part del Gabinet Tècnic de Planificació, Avaluació i Estudis (GTPAE) de les dades estadístiques i de gestió al web de la UPC desagregades per sexe de l'estudiantat, del professorat i del personal d'administració i serveis. [Acció 1.1.3.](#)

- Col·laboració de l'OSIO, juntament amb l'Institut de Ciències de l'educació (ICE) i el Servei de Desenvolupament Professional (SDP), en l'organització de la jornada La Igualtat d'Oportunitats de Gènere en el Context Universitari, adreçada al PDI i al PAS. S'ha dut a terme al Campus Nord (23/10/2008), al Campus de Castelldefels (11/11/2008), al Campus Sud (27/11/2008), al Campus de Terrassa (22/04/2008) i a Manresa (05/03/2008). Professores: Marta Tura i Dolors Calvet. [Acció 1.1.4.](#), [Acció 1.3.1.](#)

- El Servei de Desenvolupament Professional dóna suport amb suport formatiu les actuacions derivades del Pla director per a la igualtat d'oportunitats amb la creació de l'eix 0 dins del Pla de formació 2008-2011. [Acció 1.1.5.](#)

- El Servei de Desenvolupament Professional està preparant un mòdul addicional sobre gènere, discriminació i igualtat d'oportunitats per incloure com a formació d'acollida, un cop superat el procés d'oposicions d'accés. [Acció 1.1.5.](#)

- Aprovació pel Consell de Govern del document *Marc per a l'impuls de les línies estratègiques 2008/2010* (acord núm. 197/2007), on s'inclou, dins de l'eix A, el Pla director per a la igualtat d'oportunitats com a projecte específic transversal de la UPC. [Acció 1.1.6](#)

- Inici, per part del GTPAE, del procés de recollida d'informació que li permet avaluar l'activitat ordinària que realitzen les diferents unitats bàsiques dins de l'Eix A del *Marc per a l'Impuls de les Línies Estratègiques de les Unitats Bàsiques 2007-08*. [Acció 1.1.6](#). Els indicadors, voluntaris per a cada unitat, són els següents:
  - Activitat docent sobre igualtat d'oportunitats. Es tracta de conèixer el nombre d'assignatures i PFC realitzats sobre gènere, seguint les directrius del Pla d'igualtat d'oportunitats de la UPC.

  - ETSAB: 1 assignatura (TAP G - Schindler Award: Access for All).

  - ETSEIB: 3 PFC

  - Facultat de Nàutica de Barcelona: s'imparteix una assignatura, Sociologia Marina, un dels capítols de la qual tracta de la dona en el món marítim; la imparteix el professor Ricard Rodríguez Martos Dauer, del Departament de Ciència i Enginyeria Nàutiques.

  - A l'ETSAB, l'assignatura Habitatge i Cooperació, que imparteix la professora Sandra Bestraten. Tracta dels aspectes socials de l'arquitectura i en aquest context explica l'accessibilitat.

  - A l'EUETIT, l'assignatura de Projectes Electrònics a càrrec de Carlos Jaén, Montse Corbalán i Manel Lamich, en què l'alumnat tria un tema de treball al voltant de la discapacitat.

· A l'EUOOT, hi ha assignatures com ara Baixa Visió, Visió i Aprenentatge, relacionades amb la discapacitat, en aquest cas, visual.

· Activitat de recerca sobre igualtat d'oportunitats. Es tracta de conèixer les tesis i els projectes de recerca realitzats sobre gènere, seguint les directrius del Pla d'igualtat d'oportunitats de la UPC.

EUETIT: 1 assignatura impartida sobre igualtat d'oportunitats.

25 PFC sobre discapacitat, accessibilitat i igualtat de gènere.

EUETIB: 2 PFC llegits sobre igualtat d'oportunitats.

ETSEIAT: 2 PFC llegits sobre discapacitat.

Departament de Construccions Arquitectòniques II: 3 PFC llegits sobre discapacitat.

- Xerrada **“Dones enginyeres exposen la seva experiència en un entorn marcadament masculí”**, dins de la sessió d'inauguració del Face2Face, EPSEVG (maig de 2007).
- En el marc dels ajuts atorgats per l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya, l'ICE du a terme l'execució del projecte “Recursos TIC a l'escola per trencar les dinàmiques de violència masclista en connexió amb els usos irresponsables de la xarxa”. L'objectiu general del projecte és realitzar el curs Recursos per a la Prevenció dels Usos Irresponsables de les TIC en Centres Educatius, per facilitar al professorat de secundària la tasca de formació de l'alumnat respecte a l'ús responsable de les TIC, en relació amb les violències de gènere, a fi d'introduir una cultura de seguretat i responsabilitat per a l'ús de la informàtica i Internet. El curs es realitza amb la participació de l'Espai de dones de Pangea, membre de la xarxa d'APC Women's Networking Support Programme, i en col·laboració amb l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats de la UPC. Curs semipresencial, a càrrec de la professora Assumpció Guasch, que té lloc els dies 21 i 28 de novembre i el dia 12 de desembre de 2007.
- Presentació a la FIB de la campanya *Mou-te per la igualtat. És de justícia*, en col·laboració amb el CCD i les ONG Ajuda en Acció, Entre Culturas i Interred. S'ha escollit la UPC per fer el llançament d'aquesta campanya de gènere. Presentació i moderació a càrrec de la vicerectora de Relacions Institucionals i Promoció Territorial (octubre de 2007).
- Concessió d'un ajut per a la realització del Programa de sensibilización y difusión del principio de igualdad de oportunidades entre hombres y mujeres, per part de l'Institut de la Dona del Ministeri de Treball i Assumptes Socials. S'organitza la Jornada de presentació del Pla sectorial de gènere de la UPC, conjuntament amb l'AAUPC, al maig de 2008. Assistència de persones d'altres universitats catalanes i de la resta de l'Estat.

- Presentació a l'ETSAB del treball *Urbanisme i gènere*, a càrrec de la professora Zaida Muxí, del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAB, subvencionat per l'Institut Català de les Dones (gener de 2008).
- Impartició del curs Planificant Ciutats amb Ulls de Dones: Urbanisme i Gènere, de l'Escola de la Dona. Programa d'ensenyaments de gènere i societat, del 2 d'abril al 7 de maig de 2008. Coordinació per part de la professora Zaida Muxí, del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAB. Professores col·laboradores: Adriana Ciocoletto, Marta Fonseca, Ana Paricio i Inés Canadell.
- Exposició itinerant, dintre i fora de la UPC, "La dona, innovadora de la ciència", organitzada, amb motiu de l'any de la Ciència (2007), per la Comisión de Mujeres y Matemáticas de la Real Sociedad Española de Matemáticas, on es presenta la vida i l'obra de vint científiques de tots els temps properes a les matemàtiques (del 26 de maig al 13 de juny de 2008). Organització de l'exposició itinerant pels diferents campus de la UPC "Mujeres y matemáticas" (maig de 2008–febrer de 2009).

Objectiu específic 2. Promoure el debat i la participació de tota la comunitat universitària a partir del diagnòstic de la situació d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Accions

- 1.2.1. Creació d'una pàgina web o un espai on enviar suggeriments i opinions

Activitats

L'OSIO disposa d'una pàgina web (www.upc.edu/igualtat) on concentra tota la informació referent a la igualtat d'oportunitats. **Acció 1.2.1.**

- L'OSIO disposa d'una bústia (oficina.igualtat@upc.edu) a la qual es poden fer arribar consultes, suggeriments, etc., i des d'on es fa difusió de les informacions que hi arriben i que poden resultar d'interès als membres de la comunitat universitària. **Acció 1.2.1.**
- L'OSIO també disposa d'una base de dades específica de la Comissió per a la Igualtat d'Oportunitats. **Acció 1.2.1.**

Objectiu específic 3. Sensibilitzar el professorat perquè inclogui la perspectiva de gènere en els continguts i en les metodologies docents de les assignatures i dels cursos que imparteix, arran de l'adequació del sistema universitari català a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).

Accions

1.3.1. Oferta de cursos de formació específics sobre gènere, discriminació i igualtat d'oportunitats (com adaptar continguts, metodologies, casos i pràctiques, llenguatge, tracte) al professorat. Per exemple al nou professorat.

1.3.2. Constituir comissions de tipus tècnic en cada centre per estudiar com incorporar la perspectiva de gènere en els currículums (continguts/assignatures específiques) en cada titulació, aprofitant l'adaptació i elaboració de plans d'estudi en els nous màsters i graus segons l'EEES.

1.3.3. Promoure des dels centres l'adequació dels materials docents al llenguatge no sexista (pot ser enviant una carta amb unes recomanacions basades en els recursos lingüístics per al tractament del gènere en els documents de la UPC del Servei de Llengües i Terminologia).

Activitats

- Col·laboració de l'OSIO, juntament amb l'ICE i el Servei de Desenvolupament Professional, en l'organització de la jornada La Igualtat d'Oportunitats de Gènere en el Context Universitari, adreçada al PDI i al PAS. S'ha dut a terme al Campus Nord (23/10/2008), al Campus del Baix Llobregat (11/11/2008), al Campus Sud (27/11/2008), al Campus de Terrassa (22/04/2008) i a Manresa (05/03/2008). Professores: Marta Tura i Dolores Calvet. [Acció 1.3.1.](#), [Acció 1.1.4.](#)
- L'ETSEIB, a iniciativa del seu professorat, ha promogut l'adequació dels materials docents al llenguatge no sexista, per exemple a l'assignatura Organització d'Empreses (optativa de 2n curs d'Enginyeria Industrial). [Acció 1.3.3.](#)
- Adaptació, a l'ETSEIAT, de tots els textos del material docent al llenguatge no sexista. [Acció 1.3.3.](#)
- Els centres docents, a través de la normativa específica del projecte de fi de carrera, recomana a l'estudiantat que tingui en compte el llenguatge no sexista a l'hora de fer els projectes de fi de carrera. [Acció 1.3.3.](#)

Objectiu específic 4. Millorar la imatge i la comunicació institucional, tant interna com externa, utilitzant un llenguatge no sexista i fent visible el treball i els resultats del conjunt de les tasques desenvolupades per les dones.

Accions

1.4.1. Cada servei i unitat revisarà el seus impresos i documents, i l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats en farà el seguiment.

1.4.2. Participar en seminaris, jornades o trobades per explicar què aporta la UPC a la societat i intercanviar idees i experiències amb altres universitats i institucions promotores de la igualtat d'oportunitats.

1.4.3. Esponsoritzar activitats relacionades amb les dones i col·laborar-ne en l'organització.

1.4.4. Potenciar l'increment de dones entre les persones doctores *honoris causa* i les convidades a realitzar les lliçons inaugurals de curs, a igualtat de mèrits.

Activitats

- Ús del llenguatge no sexista a les actes, els comunicats i els correus electrònics institucionals. [Acció 1.4.1.](#)
- El Servei de Desenvolupament Professional ha parat una especial atenció al llenguatge en tots els documents que genera i molt especialment en aquells d'abast públic. [Acció 1.4.1.](#)
- Personalització dels documents acadèmics que es lliuren a l'estudiantat, d'acord amb el sexe que correspongui (certificats, imprès de matrícula...). [Acció 1.4.1.](#)
- Revisió de tots els documents que genera el sistema PRISMA, a fi de substituir el terme "estudiant" pel d'"estudiantat". [Acció 1.4.1.](#)
- S'ha tingut en compte la perspectiva de gènere en el desenvolupament del Portal UPC Sostenible 2015. [Acció 1.4.1.](#)
- S'ha procurat assegurar la presència de dones en els òrgans i grups en la composició dels quals el CITIES ha participat (comitès científics, selecció de ponents convidats, establiment de grups de participació, etc.). [Acció 1.4.1.](#)
- Creació de la nova imatge i el nou dossier de presentació del CTT tenint en compte l'ús d'un llenguatge no sexista i la voluntat de fer visible el treball i els resultats del conjunt de les tasques desenvolupades per les dones. [Acció 1.4.1.](#)
- Participació, per part de la Sra. Carme Hervada, agent de l'EUETIT, en seminaris, jornades o trobades, per tal d'explicar el que aporta l'Escola a la societat, intercanviar idees i experiències amb altres universitats i institucions promotores de la igualtat d'oportunitats. [Acció 1.4.2.](#)
- En el programa d'apadrinament d'instituts es té en compte la promoció de la dona en el món de l'enginyeria i s'anima especialment les noies a cursar titulacions tècniques (ETSECCPB). [Acció 1.4.2.](#)
- Presentació de la ponència "El acceso a la cátedra en las facultades y en las politécnicas", a càrrec de la professora Carme Martínez, del Departament d'Organització i d'Empreses de l'ETSEIB i membre del grup GIOPACT, a les Jornadas sobre la Carrera Profesional Femenina en la Administración Pública, la Universidad y la Empresa (novembre de 2007). [Acció 1.4.2.](#)
- Col·laboració de l'OSIO, juntament amb l'ICE i el Servei de Desenvolupament Professional, en l'organització de la jornada La Igualtat d'Oportunitats de Gènere en el Context Universitari, adreçada al PDI i al PAS. S'ha dut a terme al Campus Nord (23/10/2008), al

Campus del Baix Llobregat (11/11/2008), al Campus Sud (27/11/2008), al Campus de Terrassa (22/04/2008) i a Manresa (05/03/2008). Professores: Marta Tura i Dolors Calvet. [Acció 1.4.2.](#)

- Organització per part del Departament de Matemàtica Aplicada IV de quatre conferències dins del cicle impulsat per la Sociedad Española de Matemáticas que porta per títol “La mujer: elemento innovador en la ciencia”. Aquest Departament ha rebut un ajut per part de la UPC per a la seva organització (novembre de 2007). [Acció 1.4.2.](#), [Acció 1.4.3.](#)
- Promoció i divulgació per part de l’ETSECCPB del cicle que porta per títol “La mujer: elemento innovador en la ciencia”, on la professora d’aquest centre Sònia Fernández, del Departament de Matemàtica Aplicada III, va impartir una de les conferències (curs 2007-2008). [Acció 1.4.3.](#)
- Reunió de la vicerectora de Relacions Institucionals i Promoció Territorial amb la presidenta de l’Institut Català de les Dones, Marta Selva, a l’abril de 2008, per presentar-li el Pla d’igualtat d’oportunitats entre dones i homes de la UPC. Interès per la creació d’un premi lliurat per la Generalitat de Catalunya a la dona amb millor currículum en els àmbits de l’enginyeria i/o l’arquitectura. [Acció 1.4.2.](#)
- Presentació del Pla per a la igualtat d’oportunitats (gènere) a la Comissió sobre els Drets de les Dones del Parlament de Catalunya (30 de juny de 2008).
- Participació de la vicerectora de Relacions Institucionals i Promoció Territorial en els seminaris següents: [Acció 1.4.2.](#)
  - *El sesgo de género en el sistema educativo. Su repercusión en las áreas de matemáticas y tecnología, (2008). Fundació CIREM.*
  - *¿Por qué las mujeres no eligen los estudios TIC? La tubería que gotea dentro del contexto de Catalunya–UOC (2008).*
  - *Desajuste entre la participación y la posición de las mujeres en la investigación y el empleo TIC–UOC (2008).*
- Participació de la Facultat de Nàutica de la UPC en regates en què totes les persones de la tripulació eren dones (Regata TANIT). El trofeu TANIT és una regata que organitza l’Associació de dones navegants TANIT i en la qual diferents dones que estudien i/o treballen a la UPC participen. [Acció 1.4.3.](#)
- Lliçó inaugural del curs 2007-2008 de la UPC a càrrec de la delegada territorial de l’ONCE a Catalunya, Teresa Palahí, a l’auditori de l’edifici Vèrtex, el 28 de setembre de 2007. Tema: tecnologies al servei de totes les persones. Amb aquest acte es compleix un doble objectiu: que una dona faci la lliçó inaugural i que es realitzi sensibilització en l’entorn de la discapacitat i l’accessibilitat. L’acte va ser totalment accessible. [Acció 1.4.4.](#)

- Lliçó inaugural del curs 2008-2009 de la UPC a càrrec de la delegada territorial de l'ONCE a Catalunya, Teresa Palahí, a l'auditori de l'edifici Vèrtex el 25 de setembre de 2008. [Acció 1.4.4.](#)
- Participació en la jornada tècnica Enfocament Transversal de Gènere en els Projectes de la Llei de Barris, organitzada pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya. Presentació de la ponència: "Ciudades para las mujeres, ciudades para todos", a càrrec de Zaida Muxí, professora del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAB.
- Participació en la Jornada de Formació Específica en la Perspectiva de Gènere, organitzada pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Presentació de la ponència "La perspectiva de gènere en les polítiques urbanístiques", a càrrec de la professora Zaida Muxí, del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAB.
- Presentació del *Diccionari de gènere i polítiques locals*, el 9 d'octubre de 2008, del qual la professora Zaida Muxí, del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAB, ha redactat la veu *urbanisme*, juntament amb Roser Casanovas (<http://www.icps.cat/diccionari.asp>).
- Coordinació del curs Planificant Ciutats amb Ulls de Dones: Urbanisme i Gènere, de l'Escola de la Dona, dintre del Programa d'ensenyaments de gènere i societat, per part de la professora Zaida Muxí, del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAB. Professores col·laboradores: Adriana Cicoletto, Marta Fonseca, Ana Paricio i Inés Canadell (del 2 d'abril al 7 de maig de 2008).

Objectiu específic 5. Establir condicions especials en els plecs de clàusules administratives per promoure la igualtat entre dones i homes en el mercat del treball, d'acord amb el que s'estableix en la legislació de contractes del sector públic.

Accions

1.5.1. Adaptar les clàusules administratives d'acord amb els articles 33 i 34 de la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Activitats

- Eliminació del llenguatge no sexista per part del Servei de Patrimoni, pel que fa a la documentació legal. [Acció 1.5.1.](#)

2. Objectiu general 2

Garantir la no-discriminació i la igualtat d'oportunitats en l'accés i el desenvolupament professional dels seus membres en tots els col·lectius: personal docent i investigador i personal d'administració i serveis

Objectiu específic 6. Promoure la realització de programes de desenvolupament professional específics per a dones.

Accions

2.6.1. Potenciar la implantació de programes específics per a la promoció i la qualificació laboral de les dones, per a totes les categories i funcions laborals de la Universitat.

2.6.2. Accions positives en les activitats de formació per a les dones. Fer reserva almenys d'un 40 % de les places per participar en cursos de formació per a dones que reuneixin els requisits establerts (d'acord amb la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes. Article 60 "Accions positives en les activitats de formació").

Activitats

- El Servei de Desenvolupament Professional ha potenciat, en el Pla de formació, a l'apartat de formació per al desenvolupament, la implantació de programes específics per a cada situació. [Acció 2.6.1.](#)

Objectiu específic 7. Garantir la neutralitat en els processos de selecció i de promoció de personal, garantint la neutralitat de criteris i la participació equilibrada de dones i d'homes en els tribunals de concursos.

Accions

2.7.2. Revisar i modificar la normativa necessària a la UPC, si escau, per garantir el major equilibri possible entre dones i homes en les comissions de selecció, concursos, adequació de places i altres instàncies que intervinguin en la selecció de personal sigui PDI o PAS.

2.7.3. Donar valor al temps de maternitat i paternitat del personal, d'acord amb els criteris que s'estableixin, per compensar les carreres professionals que es vegin afectades per aquesta qüestió (d'acord amb la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes. Article 14 "Criteris generals d'actuació dels poders públics" i article 57 "Conciliació i provisió de llocs de treball").

2.7.4. Accions positives en les activitats de formació, en l'horari més adient durant un any, a les dones i als homes que es reincorporin al servei actiu procedents de permisos de maternitat i paternitat o s'hagin reincorporat, des de la situació d'excedència per raons de guarda legal i atenció a persones grans dependents o a persones amb discapacitat (d'acord amb la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes. Article 60 "Accions positives en les activitats de formació").

Activitats

- Durant l'any 2008 el Servei de Desenvolupament Professional ha vetllat per mantenir l'equilibri en la composició dels diferents tribunals de selecció. Està previst afegir aquest punt a les bases generals de cada convocatòria com a normativa a seguir en el nomenament de membres dels tribunals. [Acció 2.7.2.](#)

- La política de contractació del PDI considera la cobertura al 100 % de les situacions d'absència d'homes i dones, arran de l'aplicació de la Llei Concilia, per afavorir la conciliació de la vida familiar i professional. [Acció 2.7.3.](#)
- El Servei de Desenvolupament Professional acorda el sistema de composició i gestió de la borsa d'interins auxiliars administratius de la UPC i la normativa reguladora interna, en la qual el permís per maternitat i paternitat es comptabilitza com a temps per al còmput de l'antiguitat per a l'ordenació de la borsa (durant l'any 2007). [Acció 2.7.3.](#)
- Incorporació d'aquesta acció en els criteris de selecció per a l'accés als cursos de formació, d'acord amb la legislació vigent. En el cas de la formació per al desenvolupament professional, es dona, per a aquestes persones, el mateix tractament que per als cursos per al lloc de treball, computant el 100 % de les hores dins l'horari laboral, tal com està establert en el Pla de formació 2008-2011. [Acció 2.7.4.](#)
- Inici del programa "Fent futur: dones politècniques pel canvi professional", dirigit a les dones politècniques amb experiència. L'objectiu del programa és abordar el problema del sostre de vidre i la promoció vertical de les participants. És un programa combinat de formació en habilitats directives, *coaching* per a la implementació d'aquestes i orientació per fer real el canvi i la promoció professional. Desembre de 2008.
- L'ETSECCPB ha tingut en compte en la programació de les tasques del seu personal (PDI i PAS), la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes. Article 60 "Accions positives en les activitats de formació"

Objectiu específic 8. Garantir la valoració justa i equitativa de les aportacions de les dones que desenvolupen la seva activitat dins dels àmbits de la docència i de la recerca.

Accions

2.8.1. Potenciar i promoure la valoració pública dels resultats d'investigació i de docència de les professores i investigadores de la Universitat, fer difusió del seu treball en els mitjans de comunicació.

Activitats

- L'oficina de Mitjans de Comunicació vetlla per donar visibilitat a l'activitat de recerca de les dones de la UPC, tant des del punt de vista intern com extern. [Acció 4.14.3:](#)
  - Cerca de l'equilibri en la presència de les dones en els mitjans de comunicació propis de la institució, tant com a protagonistes de la informació com en altres aspectes de significat, com per exemple la fotografia.
  - S'ha proposat i donat visibilitat a dones expertes en les àrees de coneixement de la UPC com a fonts d'informació per als mitjans de comunicació.

- Conscienciació de l'equip de tècniques que treballen amb el suport lingüístic del Servei de Llengües i Terminologia, perquè facin especial atenció a l'ús d'un llenguatge no sexista en els canals de comunicació interns i externs.

3. Objectiu general 3

Afavorir la participació de les dones en els nivells de responsabilitat, en la representació dels òrgans de govern de la Universitat i en els càrrecs unipersonals de govern

Objectiu específic 9. Aconseguir una presència de dones en els òrgans de govern i en els equips directius de les unitats bàsiques: centres, departaments i instituts. La presència de dones hauria de garantir, com a mínim, mantenir la proporció existent de dones dins de la categoria corresponent a cada situació.

Accions

3.9.1. Encarregar al servei corresponent l'estudi de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

3.9.2. Mantenir l'equilibri entre sexes en els nomenaments fets des de la Universitat (d'acord amb la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes. Article 16 "Nomenaments realitzats pels poders públics", d'acord amb la modificació de la Llei orgànica d'universitats. Article 13).

Activitats

- Realització de l'estudi jurídic del Pla director de les dones i els homes de la UPC per saber si s'adapta a la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes (març de 2007) per part de l'Assessoria Jurídica de la UPC. [Acció 3.9.1.](#)
- Augment del nombre de nomenaments de dones fets a la UPC des del curs 2006-2007 fins al 2007-2008, tot i que és molt difícil mantenir-hi l'equilibri perquè, en general, el nombre d'homes és superior al de dones. [Acció 3.9.2.](#)
- Constitució del nou equip directiu de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona amb una paritat del 50 % entre els membres de l'equip. [Acció 3.9.2.](#)
- Representació equilibrada de dones a l'equip directiu de l'ETSEIB (58,3 % dones i 41,7 % homes). [Acció 3.9.2.](#)

Objectiu específic 10. Garantir l'equilibri o transitòriament la proporció real entre persones de diferent sexe a les candidatures. Garantir el major equilibri possible entre dones i homes en els tribunals i en altres comissions de valoració.

Accions

3.10.1. Presentar anualment un informe al Claustre amb informació sobre l'aplicació efectiva a cada unitat bàsica i funcional del principi d'igualtat entre dones i homes, amb especificació, mitjançant la desagregació per sexe de les dades, de la distribució de la plantilla i del grup de titulació (d'acord amb la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes. Títol 5, capítol I "El principi d'igualtat en l'ocupació pública". Article 63 "Avaluació sobre la igualtat en l'ocupació pública"; d'acord amb la modificació de la LOU, article 27).

3.10.2. Revisar i modificar la normativa necessària a la UPC a fi de garantir l'equilibri entre persones de diferent sexe a les candidatures a tots els nivells. A les candidatures de la UPC el nombre de dones no hauria de ser inferior al corresponent a la seva proporció en el col·lectiu de què es tracti, arrodonit per excés si escau.

Activitats

- Presentació anual de la vicerectora de Relacions Institucionals i Promoció Territorial d'un informe al Claustre, tenint en compte les dades aportades pel GTPAE. [Acció 3.10.1.](#)

Objectiu específic 11. Impulsar la participació de dones en tots els projectes docents de la Universitat. Afavorir que les dones siguin impulsores i directores de projectes docents: coordinadores d'assignatures troncal, optatives i de lliure elecció, directores de màsters, cursos de postgrau i programes de doctorat. Facilitar especialment la seva presència i responsabilitat en els nivells més alts de la docència universitària.

Accions

3.11.1. Incentivar les dones perquè siguin impulsores i directores de projectes docents.

Activitats

- Impartició del curs de doctorat Gènere i Urbanisme: Teoria i Projecte, a càrrec de la professora Zaida Muxí, del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAB (febrer de 2008). [Acció 3.11.1.](#)
- Coordinació per part de la professora Zaida Muxí, del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAB, del curs Planificant Ciutats amb Ulls de Dones: Urbanisme i Gènere, de l'Escola de la Dona. Programa d'ensenyaments de gènere i societat. Professores col·laboradores: Adriana Ciocoletto, Marta Fonseca, Ana Paricio i Inés Canadell. El curs consta de sis sessions de quatre hores cadascuna (del 2 d'abril al 7 de maig de 2008). [Acció 3.11.1.](#)
- Participació de la UPC en la creació de l'Institut Interuniversitari d'Estudis de Dona i Gènere (DOGC núm. 5131, de 15/05/2008), conjuntament amb la UB, UAB, UdG, UdL, URV i UVic i en la impartició del màster oficial en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania. L'IIEDG té la finalitat d'enfortir i donar suport a la recerca en l'àmbit dels estudis de dones i gènere, amb la voluntat d'englobar tots els grups de recerca existents a Catalunya. [Acció 3.11.1.](#)

4. Objectiu general 4

Promoure l'equilibri de la proporció entre dones i homes i en l'estudiantat de les titulacions de la Universitat

Objectiu específic 13. Incorporar la perspectiva de gènere en totes les activitats de promoció de la Universitat.

Accions

4.13.1. Imatge i llenguatge no sexista en el material de promoció. Assegurar-se que no hi ha llenguatge sexista en cap part del material de promoció. Incloure, sempre que sigui possible, imatges de noies en el material de promoció de la Universitat.

4.13.3. Padrins/padrines: fer sessions de sensibilització per al professorat de la UPC que fa de padrí/padrina perquè incorpori la perspectiva de gènere, fent que els estudis de la UPC també siguin atractius per a les noies i transmetent com a missatge la necessitat de comptar amb dones en totes les professions (enriquiment, innovació, etc.). Reconèixer adequadament la tasca d'aquestes persones (donar punts, per exemple). Animar les dones a fer de padrines i/o visitar centres de secundària.

4.13.4. Intensificar la relació amb el professorat de primària i secundària. Oferir i realitzar un curs de formació per a professorat de secundària (per exemple, de tecnologia) perquè incorporin la perspectiva de gènere en la docència, apropant la tecnologia a les noies, mitjançant exemples i metodologies adequades.

4.13.5. Promoure estudis (podrien estar realitzats pel professorat de secundària o amb la seva col·laboració– APTC–) que ajudin a entendre les causes de la baixa representativitat de les noies entre l'estudiantat (quins interessos tenen les noies de secundària, quines perspectives, etc.) i a partir dels quals es puguin realitzar altres estudis o elaborar propostes d'actuació de com fer més atractives per a les noies les disciplines i professions pròpies dels estudis de la UPC.

Objectiu específic 14. Promoure programes de promoció específics per interessar i atraure les noies als estudis tècnics. Igualtat d'oportunitats en l'accés a la Universitat.

4.14.1. Ampliar els contactes amb ajuntaments i centres de secundària.

4.14.2. Potenciar les activitats específiques per a noies de primària i secundària.

4.14.3. Visibilitat de les dones de la UPC i de dones professionals en ciència i en tecnologia. Garantir, sempre que sigui possible, la presència femenina en les rodes de premsa de la UPC. Afavorir les opinions i les explicacions de professores. Demanar a les televisions públiques espais destinats a les temàtiques dona, ciència i tecnologia/titulacions, i a la premsa escrita facilitar informació per divulgar el treball científic de professionals de la UPC, garantint en aquest espai la visibilitat del treball de les dones.

Activitats

- S'ha tingut en compte la imatge i el llenguatge no sexista en el material de promoció de la Facultat de Nàutica i s'han inclòs, sempre que ha estat possible, imatges de noies en el material de promoció. [Acció 4.13.1.](#)
- Eliminació del llenguatge sexista a les guies docents i les guies de serveis, així com a la resta de publicacions que es fan a l'ETSECCPB. Incorporació d'imatges de dones i d'alguna persona discapacitada (tal com apareix a la targeta d'inauguració de curs de l'Escola 2008). [Acció 4.13.1.](#)
- Introducció de la perspectiva de gènere en el material promocional (vídeos, promoció escrita). L'Àrea de Comunicació de l'ETSEIB té cura d'utilitzar el llenguatge neutre en totes les comunicacions institucionals (cartes, correus electrònics, notícies al web, etc.). L'equip directiu té cura d'utilitzar el llenguatge neutre en tots els documents institucionals (convocatòries, actes, presentacions, etc.). [Acció 4.13.1.](#)
- Realització de vídeos institucionals de sensibilització contra els estereotips sexistes vers la tecnologia en l'elecció dels estudis. S'han realitzat a totes les escoles i facultats de la UPC. [Acció 4.13.1.](#)
- Organització d'una acció adreçada a estudiantes de 4t d'ESO, *Amb ulls de dona*, conjuntament amb les regidories d'educació dels ajuntaments participants, que pretén mostrar la UPC a través de les dones que formen part de la comunitat universitària: estudiantes, professores, investigadores i membres dels equips directius i de govern. [Acció 4.13.1.](#), [Acció 4.13.4.](#), [Acció 4.14.1.](#), [Acció 4.14.2.](#)
- Col·laboració amb centres de recursos pedagògics per a la sensibilització de les noies i les seves famílies envers la tecnologia, *Enciència't*, Que s'ha treballat amb el Centre de Recursos Pedagògics de Sant Andreu, i en la qual diverses estudiantes de la UPC han ajudat el professorat de secundària i primària a preparar els experiments que s'han presentat després en una fira al carrer. [Acció 4.13.1.](#), [Acció 4.13.4.](#), [Acció 4.14.1.](#), [Acció 4.14.2.](#)
- Organització de les trobades periòdiques *I tu, per què has triat tecnologia?*, que es fan amb les estudiantes de la UPC que col·laboren en el Pla de promoció, en què s'analitzen els factors que van incidir en la seva elecció dels estudis, així com la realitat quotidiana i el manteniment o canvi en les seves expectatives. [Acció 4.13.1.](#), [Acció 4.13.4.](#), [Acció 4.14.1.](#), [Acció 4.14.2.](#)
- Organització de l'activitat adreçada a escoles de secundària (ESO i Batxillerat) *Anem al teu centre*, que consisteix en una explicació de la UPC a càrrec de personal del Servei de Comunicació i Promoció. Aquesta xerrada es fa a la mateixa escola de secundària, amb la concertació prèvia de cita. [Acció 4.13.1.](#), [Acció 4.13.4.](#), [Acció 4.14.1.](#), [Acció 4.14.2.](#)
- Consulta de la recerca, mitjançant el Canal TV, *Recerca Jove*, que fan diferents noies (especial èmfasi) i nois explicada per les persones protagonistes (www.upc.edu/canalupc). [Acció 4.13.1.](#), [Acció 4.13.4.](#), [Acció 4.14.1.](#), [Acció 4.14.2.](#)

- Edició del butlletí d'informació *En Clau* adreçat al professorat d'ensenyament secundari, de lliure subscripció, per divulgar les activitats de docència i recerca de la UPC i en particular les que fan les investigadores vinculades a l'actualitat del món de l'**arquitectura**, les **ciències** i l'**enginyeria** (enclau@upc.edu). [Acció 4.13.1.](#), [Acció 4.13.4.](#), [Acció 4.14.1.](#), [Acció 4.14.2.](#)
- L'Institut Català de les Dones concedeix a l'Institut de Ciències de l'Educació de la UPC un ajut de 18.364 € per a la realització del projecte Recursos TIC a l'escola per trencar les dinàmiques de violència masclista en connexió amb els usos irresponsables de la xarxa. El projecte té per objectiu la impartició de dos cursos adreçats a professorat de secundària. (juliol de 2008). [Acció 4.13.5.](#)
- Estudis realitzats per l'AAUPC de manera exclusiva amb una incidència específica sobre el tema de gènere. [Acció 4.13.5.](#)
  - Observatori del mercat de treball 2007. L'opinió dels empresaris i de les persones titulades sobre el mercat de treball polítècnic.
  - Estudi sobre la revaloració dels estudis d'enginyeria, desembre de 2008.
- Atenció especial per part de l'Oficina de Mitjans de Comunicació per donar visibilitat a l'activitat de recerca de les dones de la UPC, tant des del punt de vista intern com extern. [Acció 4.13.1.](#), [Acció 4.14.3.](#), [Acció 2.8.1.](#)
- Proposar i donar visibilitat a dones expertes en les àrees de coneixement de la UPC com a fonts d'informació per als mitjans de comunicació. [Acció 4.14.3.](#)
- Conscienciació de l'equip de tècniques que treballen amb el suport lingüístic del Servei de Llengües i Terminologia, perquè facin especial atenció a l'ús d'un llenguatge no sexista en els canals de comunicació interns i externs. [Acció 4.13.1.](#)
- Cerca de l'equilibri en la presència de les dones als mitjans de comunicació propis de la institució, tant com a protagonistes de la informació com en altres aspectes significatius, com per exemple, a les fotografies.

5. Objectiu general 5

Promoure la conciliació de la vida personal, familiar i laboral de totes les persones que treballen a la UPC

Objectiu específic 15. Adoptar mesures l'objectiu de les quals sigui conciliar el treball i la vida personal i familiar, tant per a les dones com per als homes.

Accions

5.15.1. Convocar les reunions i acabar-les en un horari que faciliti la conciliació entre la vida laboral i la vida personal i familiar.

5.15.2. Garantir que les classes de tarda i vespre, indispensables per a molts estudis i alumnat, permetin al personal de la UPC continuar compatibilitzant aquest horari amb la necessària

dedicació a la vida personal i familiar. Garantir que els horaris de cada persona siguin rotatius per cursos, i que els horaris més desavinents, al principi i al final del dia, en cap cas no ocupin més de dos dies a la setmana. Una regulació semblant caldrà fer-la quan les classes o els exàmens coincideixin en dissabtes.

5.15.3. Les classes que necessàriament s'hagin de fer a partir de les 19 hores, s'intentarà que no recaiguin en professorat amb fills i filles menors de 12 anys.

5.15.4. Aplicar el Pla Concilia a tots els col·lectius de treballadors i treballadores de la UPC, i analitzar l'aplicació dels articles 48.1 i 49 de l'Estatut bàsic de l'ocupació pública.

Activitats

- Inici i finalització de totes les reunions que es convoquen des del Rectorat en horaris que facilitin la conciliació entre la vida laboral i la vida personal i familiar. [Acció 5.15.1.](#)
- Totes les reunions d'òrgans de govern de l'ETSEIB es convoquen els dijous, de 12 a 14 hores (en aquest horari no hi ha classes perquè és la franja cultural). Les reunions de l'equip directiu es fan els dilluns, a les 12 hores. [Acció 5.15.1.](#)
- L'ETSEIB promou que les classes de tarda i vespre permetin al personal de la UPC continuar compatibilitzant el seu horari laboral amb la necessària dedicació a la vida personal i familiar. [Acció 5.15.2.](#)
- La FNB i l'EUETIT garanteixen que les classes de tarda i vespre permetin al personal de la UPC conciliar la seva vida personal i laboral. [Accions 5.15.2. i 5.15.3.](#)
- Aplicació del Pla Concilia a tots els col·lectius de treballadors i treballadores de la UPC des de l'agost de 2008. [Acció 5.15.4.](#)
- El Servei de Desenvolupament Professional ha incorporat en els criteris de selecció per a l'accés als cursos de formació l'aplicació del Pla Concilia, tenint en compte la legislació vigent, en el Pla de formació 2008-2011. [Acció 5.15.4.](#)

6. Objectiu general 6

Incorporar la perspectiva de gènere en la prevenció de riscos laborals

Objectiu específic 16. Analitzar la informació relativa a les condicions de treball i a la prevenció de riscos laborals, tenint en compte les diferències d'exposició al risc que es poden donar per raó de sexe entre treballadors i treballadores.

Accions

6.16.1. Adoptar un enfocament sensible i integrador del factor de gènere en l'àmbit de la seguretat i salut en el treball, tenint en compte les diferències i necessitats d'adaptació que per aquesta raó es poden donar en les condicions de treball.

6.16.2. Adaptar el protocol de la UPC “Risc psicosocial i gestió de conflictes” a la detecció i actuació en casos d’assetjament sexual i/o moral.

6.16.3. Integrar en la relació de llocs de treball (RLT) l’especificitat d’aquells llocs de treball afectats per riscos durant l’embaràs i la lactància.

Activitats

- Anàlisi i valoració dels riscos ergonòmics dels llocs de treball amb problemes de salut tenint en compte les especificitats de gènere. [Acció 6.16.1.](#)
- El Servei de Prevenció de Riscos Laborals i el Servei de Vigilància i Promoció de la Salut de la Societat de Prevenció Asepeyo estan preparant un protocol per a la protecció de les treballadores embarassades i/o en període de lactància en relació amb els riscos identificats al seu lloc de treball. [Acció 6.16.2.](#)
- S’ha iniciat el plantejament del que ha de contenir el programa per a la prevenció i detecció de cassos d’assetjament sexual i d’assetjament per raó de sexe. [Acció 6.16.3.](#)

IGUALTAT D’OPORTUNITATS PER A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

7. Objectiu general 1

Promoure una política de compromís amb la igualtat d’oportunitats de les persones amb discapacitat

Objectiu específic 1. Sensibilitzar la comunitat universitària, informant sobre aquest compromís, debatent-lo i fent-lo efectiu.

Accions

1.1.2. Disseny i posada en marxa d’una campanya de comunicació interna que inclogui la creació d’un espai de comunicació web.

1.1.4. Encarregar un estudi jurídic sobre les obligacions legals de la institució en relació amb les persones amb discapacitat i adaptar les normatives internes a aquestes obligacions.

1.1.5. Organitzar jornades i sessions informatives per a la difusió de temes d’interès general, relacionades amb la discapacitat.

1.1.6. Afegir objectius i indicadors relacionats amb la igualtat d’oportunitats en els plans estratègics de les unitats bàsiques i assignar una part del pressupost variable en funció del grau d’assoliment d’aquests objectius. Prèviament s’ha de fer una reunió amb els consells de centres, departaments i instituts per informar-los d’aquesta mesura (la finalitat, el compromís de la UPC amb la igualtat d’oportunitats).

Activitats

- Disseny i creació del web del Programa d'atenció a les discapacitats (juliol–desembre de 2007). [Acció 1.1.2.](#)
- Disseny, creació i difusió del díptic informatiu del Programa d'atenció a les discapacitats (gener–juliol de 2008). [Acció 1.1.2.](#)
- Difusió del Programa d'atenció a les discapacitats en diferents àmbits (fires d'ensenyament, altres universitats, fundacions) (juny de 2008). [Acció 1.1.2.](#)
- Divulgació del material del Pla d'igualtat: punt de llibre, desplegable, plòters i edició del Pla (2008). [Acció 1.1.2.](#)
- Disseny d'un recurs gràfic per identificar i difondre el Programa d'atenció a les discapacitats (desembre de 2008). [Acció 1.1.2.](#)
- Encàrrec del Vicerectorat de Relacions Institucionals i Promoció Territorial d'un informe a l'Assessoria Jurídica sobre les obligacions legals de la institució en relació amb les persones amb discapacitat. [Acció 1.1.4.](#)
- Esports i discapacitat visual: xerrada organitzada per la Càtedra d'Accessibilitat conjuntament amb la Federació Esportiva Catalana dels Cecs i Deficients Visuals dins de la Setmana Cultural de l'EPSEVG (26/04/2006). [Acció 1.1.5.](#)
- Taller de ciclisme en tàndem: activitat organitzada per la Càtedra d'Accessibilitat, conjuntament amb la Federació Esportiva Catalana dels Cecs i Deficients Visuals dins de la Setmana Cultural de l'EPSEVG (26/04/2008). [Acció 1.1.5.](#)
- Lliçó inaugural del curs 2007-2008 de la UPC a càrrec de la delegada territorial de l'ONCE a Catalunya, Teresa Palahí, a l'auditori de l'edifici Vèrtex el 28 de setembre de 2007. Tema: tecnologies al servei de totes les persones. Amb aquest acte es va acomplir un doble objectiu: d'una banda, una dona va fer la lliçó inaugural i, de l'altra, es va dur a terme una tasca de sensibilització en l'entorn de la discapacitat i l'accessibilitat. L'acte va ser totalment accessible. [Acció 1.1.5.](#)
- Lliçó inaugural del curs 2008-2009 de la UPC a càrrec de la delegada territorial de l'ONCE a Catalunya, Teresa Palahí, a l'auditori de l'edifici Vèrtex el 25 de setembre de 2008. [Acció 1.1.5.](#)
- Ponència "Recerca en accessibilitat", presentada per la Càtedra d'Accessibilitat, en el Congrés UPC Sostenible 2015, que es va dur a terme els dies 12 i 13 de juliol de 2007 i va ser organitzat pel Centre per a la Sostenibilitat de la UPC. [Acció 1.1.5.](#)
- Tallers d'accessibilitat i circuit de mobilitat: activitats organitzades per la Càtedra d'Accessibilitat amb motiu de la celebració de la Jornada per a la Igualtat d'Oportunitats de la UPC (23/11/2007). [Acció 1.1.5.](#)

- Presentació del Ratolí Facial d'Iriscom a personal de recerca de la UPC: activitat organitzada per la Càtedra d'Accessibilitat. La visita va ser el dia 18 d'abril a l'EPSEVG (18/04/2008). [Acció 1.1.5.](#)
- Participació en el I Premi Qualitat de la Gestió Universitària, juntament amb l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats, la Càtedra d'Accessibilitat, l'Oficina d'Orientació i Inserció Laboral i el Programa d'atenció a les discapacitats, amb el títol "Model de gestió per assolir la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat a la UPC" (28/05/2008). [Acció 1.1.5.](#)
- Presentació del Programa d'atenció a les discapacitats (PAD). [Acció 1.1.5.](#)
  - Comissió d'Igualtat d'Oportunitats, 10 de desembre de 2007
  - Reunió amb agents col·laboradors, 17 de gener de 2008–18 de febrer de 2008
  - Consell de Centres Docents, 5 de febrer de 2008
  - Reunió de matrícula del Servei de Gestió Acadèmica, 2 de juliol de 2008. [Acció 1.1.5.](#)
- En el marc del Programa de formació del PDI de l'ICE: La Discapacitat en el Context Universitari. Curs organitzat per l'ICE conjuntament amb l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats i la Càtedra d'Accessibilitat, i amb la participació del Programa d'atenció a les discapacitats. Jornada impartida al Campus de Vilanova (9/10/2007, 11 assistents), al Campus de Terrassa (02/10/2007, 22 assistents) i al Campus Nord (16/10/2007, 12 assistents). El professorat estava format per psicopedagogues de la URL, pel director de la Càtedra d'Accessibilitat, Daniel Guasch, pel Sr. Raimon Jané i per la Sra. Marta Bordas. [Acció 1.1.5.](#)
- Col·laboració de l'OSIO, juntament amb l'ICE i el Servei de Desenvolupament Professional, en l'organització de la jornada La Igualtat d'Oportunitats de Gènere en el Context Universitari, adreçada al PDI i al PAS. S'ha dut a terme al Campus Nord (23/10/2008), al Campus del Baix Llobregat (11/11/2008), al Campus Sud (27/11/2008), al Campus de Terrassa (22/04/2008) i a Manresa (05/03/2008). Professores: Marta Tura i Dolors Calvet. [Acció 1.1.5.](#)
- Inici del procés de recollida d'informació, per part del GTPAE, que li permet avaluar l'activitat ordinària que realitzen les diferents unitats bàsiques dins de l'Eix A del *Marc per a l'impuls de les línies estratègiques de les unitats bàsiques 2007-08*. Els indicadors són els següents:
  - Activitat docent sobre igualtat d'oportunitats. Es tracta de conèixer el nombre d'assignatures i PFC realitzats sobre discapacitat, accessibilitat i igualtat de gènere, seguint les directrius del Pla d'igualtat d'oportunitats de la UPC.

ETSAV: 1 assignatura (TAP G - Schindler Award: Access for All).

ETSEIB: 3 PFC

Facultat de Nàutica de Barcelona: s'imparteix l'assignatura Sociologia Marina, un dels capítols de la qual tracta de la dona en el món marítim, del professor Ricard Rodríguez Martos Dauer, del Departament de Ciència i Enginyeria Nàutiques.

- A l'ETSAB, l'assignatura Habitatge i Cooperació, que imparteix la professora Sandra Bestraten. Tracta dels aspectes socials de l'arquitectura i explica l'accessibilitat en aquest context.
- A l'EUETIT, l'assignatura de Projectes Electrònics", a càrrec de Carlos Jaén, Montse Corbalán i Manel Lamich, en què l'alumnat tria un tema de treball al voltant de la discapacitat.
- A l'EUOOT, hi ha assignatures com ara Baixa Visió, Visió i Aprenentatge", que estan relacionades amb la discapacitat, en aquest cas, la visual.
- Activitat de recerca sobre igualtat d'oportunitats. Es tracta de conèixer les tesis i els projectes de recerca fets sobre discapacitat, accessibilitat i igualtat de gènere, seguint les directrius del Pla d'igualtat d'oportunitats de la UPC. [Acció 1.1.6.](#)

EUETIT: 1 assignatura impartida sobre igualtat d'oportunitats

25 PFC sobre discapacitat, accessibilitat i igualtat de gènere

EUETIB: 2 PFC llegits sobre igualtat d'oportunitats

ETSEIAT: 2 PFC llegits sobre discapacitat

- Conferència de la Càtedra d'Accessibilitat a les XII Jornades de Conferències d'Enginyeria Electrònica JCEE'06 per a l'alumnat de l'assignatura Projectes Electrònics de l'EUETIT (23/11/2006).

8. Objectiu general 2

Desenvolupar les mesures i els mitjans necessaris perquè les persones amb discapacitat tinguin totes les oportunitats necessàries per assolir els objectius acadèmics i laborals

Objectiu específic 2. Planificar i coordinar els recursos necessaris per prestar atenció i suport integral a les persones amb discapacitat, que presentin necessitats especials.

Accions

2.2.1. Elaborar i posar en marxa un programa d'atenció a les persones amb discapacitat (PAD) (d'acord amb la Llei orgànica d'universitats 4/2007, de 12 d'abril, disposició addicional 24a).

2.2.2. Elaborar un catàleg de recursos que reculli els ajuts tècnics que es posen a disposició de les persones de la comunitat universitària, tenint en compte cada tipus de discapacitat.

2.2.3. Promoure la integració de l'estudiantat amb discapacitat, i la seva problemàtica específica, dins de les associacions i delegacions d'estudiants per aconseguir la seva implicació en el suport que aquest estudiantat pot necessitar per part dels seus companys/companyes de classe/curs i crear la figura de l'assistent acompanyant.

2.2.4. Estudiar la possibilitat de realitzar activitats esportives conjuntes amb la resta d'universitats catalanes (d'acord amb la LOU, articles 90-91).

2.2.5. Promoure la participació de l'estudiantat amb discapacitat en activitats esportives adaptades, ja siguin pròpies de la UPC o que es realitzin en centres específics (d'acord amb la LOU, articles 90-91).

2.2.6. Promoure la participació de les persones amb discapacitat en concursos, ja sigui adjudicant premis especials o bé concursos específics propis o d'altres universitats.

Activitats

- Posada en marxa del nou PAD, dins del Servei d'Activitats Socials UNIVERS: incorporació de l'atenció a tota la comunitat universitària, disseny dels nous objectius i funcions. Elaboració del cens i realització de 43 entrevistes personals (juliol–desembre de 2007). [Acció 2.2.1.](#)
- Gestió de la subvenció d'UNIDISCAT de l'any 2007, destinada a ajuts tècnics i de suport per a l'estudiantat amb discapacitat.
- Fins al desembre de 2008 el catàleg de recursos i ajuts tècnics adquirits per la UPC per posar a disposició dels membres de la comunitat universitària aglutina:
  - 4 emissores FM
  - 1 bucle magnètic a l'Aula Màster del Campus Nord
  - 4 ordinadors portàtils
  - 2 cadires adaptades
  - 2 gravadores
  - 2 lupes
  - 2 programes de reconeixement de la parla [Acció 2.2.2.](#)
- Treball amb la Fundació PREVENT i amb un tècnic de l'UNIVERS, per realitzar activitats esportives conjuntament amb la resta d'universitats catalanes (abril–juliol de 2008). [Acció 2.2.4.](#)
- Les persones amb discapacitat que practiquen esport, en general, ja ho fan en centres específics externs a la Universitat. D'altra banda, els diferents tipus de discapacitat i les afectacions que se'n deriven fan molt difícil plantejar una competició adaptada pròpia de

la UPC. Això no treu que de manera individual en puguin fer pràctica a les instal·lacions esportives de la UPC que estan adaptades (Poliesportiu Campus Nord i Gimnàs Barcelona). [Acció 2.2.5.](#)

- PAD: s'atén les necessitats de la comunitat universitària (estudiantat, PDI i PAS que presentin alguna discapacitat) i gràcies a la difusió del PAD en els centres docents (secretàries, professorat, web). Als salons d'ensenyament es facilita que les persones amb discapacitat es posin, cada vegada més, en contacte amb el PAD. [Acció 3.6.1.](#)
- Participació d'estudiants i estudiantes en delegacions d'estudiantat de la UPC durant el curs 2007-2008:
  - 1 estudiant/estudianta és vocal de la delegació d'estudiants i estudiantes de l'ETSAV. [Acció 2.2.3.](#)
- Des del PAD s'ha gestionat la reserva de noves places d'aparcament en els pàrquings de la UPC per a persones amb dificultat de mobilitat i que ho sol·liciten (curs 2007-2008 i últim trimestre de 2008).
- PAD: ens hem posat en contacte amb els estudiants i estudiantes de nou ingrés del curs 2008-2009 i hi ha respost un 21 % de l'estudiantat; hem realitzat 11 entrevistes per tal d'identificar les necessitats (en l'últim trimestre de 2008).

Objectiu específic 3. Promoure la normalització de la vida laboral dels treballadors i treballadores amb discapacitat, perquè puguin assolir amb èxit les funcions professionals.

Accions

2.3.2. Dissenyar i estudiar un programa d'adaptació dels llocs de treball per prevenir els riscos laborals que puguin patir les persones que ho necessitin, per raó de la seva discapacitat.

2.3.3. Adaptar els manuals d'acollida del personal de nova incorporació, afegint-hi els aspectes que les persones amb discapacitat han de conèixer.

Activitats

- El Servei de Desenvolupament Professional ha presentat l'esborrany PLAS als agents socials i als caps. S'està negociant amb els agents socials les línies/ajuts a aplicar i s'estan definint els procediments i els criteris per sol·licitar els ajuts amb els agents socials. [Acció 2.3.1.](#)
- Presentació a la Comissió d'Igualtat d'Oportunitats del Pla de millora de les condicions ergonòmiques en pantalles de visualització de dades, perquè el revisi i reculli observacions i suggeriments relacionades amb la igualtat d'oportunitats. [Acció 2.3.2.](#)

- Anàlisi i atenció per part del PAD de les necessitats d'una persona del PAS (una dona) amb discapacitat. S'han realitzat gestions per resoldre la seva situació amb l'Ajuntament i la mútua de la UPC.
- PAD: durant l'any 2008, s'han gestionat ajudes de transport públic gratuït a dos treballadors (un personal docent i investigador i un personal d'administració i serveis) de la comunitat universitària amb discapacitat.

Objectiu específic 4. Promoure la formació interna dels membres del PDI i del PAS pel que fa a la tasca de sensibilització, les adaptacions i les activitats que cal fer per aconseguir la igualtat de tracte i l'accessibilitat total per a les persones amb discapacitat.

Accions

2.4.1. Dissenyar un programa de formació en coneixements d'accessibilitat per als treballadors i treballadores amb llocs de treball específics, per integrar aquest concepte en les seves tasques quotidianes.

Activitats

- Organització i impartició per part de la Càtedra d'Accessibilitat d'un curs de 20 hores sobre disseny de pàgines web accessibles per a bibliotecaris i bibliotecàries digitals del Servei de Biblioteques i Documentació (21/11/2006–4/12/2006). [Acció 2.4.1.](#)
- Formació per als membres de la Comissió d'Igualtat d'Oportunitats. L'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats i la Càtedra d'Accessibilitat ha organitzat dues sessions (5/07/2007 i 12/07/2007). Professorat: Manel Domingo (membre del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya), Daniel Guasch (director de la Càtedra d'Accessibilitat), Montserrat Llinares i Pilar Dotras (del Servei ATENES, Universitat Ramon Llull), Lourdes González (de Technosite, Fundació ONCE), Xavier García Milà (arquitecte) i Emili Soro (professor de la UB i col·laborador d'UNIDISCAT). [Acció 2.4.1.](#)
- Des del Servei de Desenvolupament Professional s'han iniciat contactes amb l'Oficina d'Igualtat i amb l'Univers per a la preparació de jornades de divulgació i informació amb experts per dissenyar un programa de formació en coneixements d'accessibilitat per als treballadors i treballadores amb llocs de treball específics. [Acció 2.4.1.](#)

Objectiu específic 5. Promoure la integració en el mercat del treball de les persones amb discapacitat, afavorint la contractació a la UPC.

Accions

2.5.1. Dissenyar i posar en marxa un programa d'integració de persones amb discapacitat (d'acord amb la Llei 53/2003, d'ocupació pública per a discapacitats i d'acord amb la LISMI).

Activitats

- Des del Servei de Desenvolupament Professional s'està definint un mecanisme de selecció específic per a la selecció i integració de persones amb discapacitat per ocupar llocs reservats.

En la convocatòria de 2008, d'estabilització de llocs de treball laborals, es va preveure una plaça reservada per a la integració de discapacitats que ha estat coberta.

Així mateix, en les convocatòries genèriques de concursos i d'oposicions i en les convocatòries generals de borses d'interins i de personal temporal, s'hi fa la reserva màxima de places pertinents. [Acció 2.5.1.](#)

9. Objectiu general 3

Facilitar la informació i millorar la formació sobre discapacitat

Objectiu específic 6. Millorar el sistema d'identificació de l'estudiantat amb discapacitat.

Accions

3.6.1. Modificar els impresos de matrícula, les normatives acadèmiques i el cens per facilitar l'accés a la informació específica per a l'estudiantat amb discapacitat.

Activitats

Pendent d'incorporar-hi activitats.

Objectiu específic 7. Proporcionar a l'estudiantat amb discapacitat els ajuts necessaris perquè pugui assolir els objectius acadèmics.

Accions

3.7.1. Elaborar un programa de beques de col·laboració específiques, o amb quota de reserva, i ajuts a l'estudi per a discapacitats, que tinguin en compte els ajuts tècnics necessaris per a les tasques que els calgui desenvolupar (d'acord amb la LOU, article 45).

3.7.2. Crear una borsa d'ajuts al transport.

3.7.3. Crear la figura del professor tutor o professora tutora, com a suport a l'adaptació de l'estudiantat amb discapacitat, pel que fa a l'aprenentatge i l'orientació curricular i professional.

Activitats

Un cop s'han analitzat les diferents situacions de les persones amb discapacitat, actualment no es considera la possibilitat de crear una borsa d'ajuts al transport.

Objectiu específic 8. Elaborar els procediments i els models d'adaptacions curriculars, amb la finalitat d'objectivar les maneres d'organitzar les activitats, disposar els instruments, seleccionar els continguts i implementar les metodologies més apropiades per atendre les diferències individuals de l'estudiantat amb discapacitat.

Accions

3.8.1. Elaborar els procediments i la normativa interna que cal aplicar-hi.

Activitats

- Inici del procediment de fer arribar al professorat responsable del Programa d'acció tutorial de la UPC dels diferents centres docents la documentació elaborada específicament per a l'atenció a la discapacitat en el context universitari, per tal que en faci difusió entre els tutors i tutores del seu centre. [Acció 3.8.1.](#)

Objectiu específic 9. Proporcionar al professorat els recursos necessaris en matèria d'atenció educativa a les necessitats associades amb la discapacitat.

Accions

3.9.1. Elaborar un programa anual de formació psicopedagògica i d'intercanvi d'experiències entre professorat.

3.9.2. Elaborar material pedagògic com a suport a l'activitat acadèmica i fer-ne difusió.

Activitats

- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat conjuntament amb el Programa d'atenció a les discapacitats, l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats i l'Institut de Ciències de l'Educació, de tres jornades sobre "La discapacitat en el context universitari" durant el curs 2007-2008, realitzades a l'EPSEGV, al Campus de Terrassa i al Campus Nord (octubre de 2007).

Les jornades realitzades sobre "La discapacitat en el context universitari" van generar documentació i materials orientats a proporcionar al professorat assistent informació i recursos que van permetre atendre les necessitats educatives associades a la discapacitat.

- Anàlisi, per part de l'estudiantat, de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB, de l'accessibilitat de la via pública i comercial de Tarragona, durant els mesos d'octubre a desembre de 2004 (Fundació Tarragona Unida, Ajuntament de Tarragona). Del 20/02/2007 al 22/03/007 es va fer l'exposició dels resultats al Pati Jaume I de l'Ajuntament de Tarragona, juntament amb la instal·lació d'un circuit de mobilitat a superar amb cadira de rodes o bastó per als visitants. Les activitats van ser organitzades i liderades per la Càtedra d'Accessibilitat i el professorat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB.

- Anàlisi, per part de l'estudiantat, de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB, de l'accessibilitat de la via pública i comercial de Vilanova i la Geltrú, durant els mesos d'octubre a desembre de 2006. L'activitat va ser organitzada i liderada per la Càtedra d'Accessibilitat i el professorat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB.
- Creació de l'e-portal Tecnologia i Discapacitat allotjat a Bibliotècnica, la Biblioteca Digital de la UPC. L'activitat va ser organitzada i liderada per la Càtedra d'Accessibilitat i la Biblioteca de l'EPSEVG.
- Presentació de l'estudi d'accessibilitat de la via pública i comercial de Vilanova i la Geltrú a l'Ajuntament de Vilanova (març de 2007). L'activitat va ser organitzada i liderada per la Càtedra d'Accessibilitat i el professorat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB.
- Projecte *Guía de actividades docentes para la formación en integración e igualdad de oportunidades por razón de discapacidad en las enseñanzas técnicas: los principios de accesibilidad universal y diseño para todos*. Projecte concedit pel MEC, Programa estudios y análisis 2008, sota la coordinació i el lideratge de la Càtedra d'Accessibilitat. Amb la participació de més de 20 professors i professores de set centres docents diferents de la UPC i la col·laboració de l'ICE i de professorat de la Universitat Ramon Llull.

Objectiu específic 10. Fomentar la formació sobre discapacitat i accessibilitat.

Accions

3.10.1. Promoure la impartició d'assignatures sobre discapacitat i accessibilitat en els nous plans d'estudis.

3.10.2. Fomentar la realització de tesis doctorals i projectes finals de carrera que donin resposta a les necessitats de la societat.

Activitats

- Presentació al Vicerectorat de Docència, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, de la competència transversal de l'accessibilitat en els nous plans d'estudi per incorporar-la en les directrius de la Universitat i posar a disposició dels centres la col·laboració de la Càtedra en aquesta tasca (24/01/2008). [Acció 3.10.1.](#)
- Inici, a la Facultat de Nàutica, del treball en les diferents comissions per al nou pla d'estudis el curs 2007. [Acció 3.10.1.](#)
- Impartició d'assignatures sobre discapacitat i accessibilitat a l'actual pla d'estudis de l'Escola de Camins (2007-2008) dins de les assignatures de Transport i Urbanisme. En els nous plans d'estudis que s'estan elaborant s'ampliarà aquesta oferta. [Acció 3.10.1.](#)
- Impartició de temes d'ergonomia, prevenció de riscos, etc., a l'ETSEIB, dins d'assignatures dels plans d'estudis actuals. [Acció 3.10.1.](#)

- Direcció dels treballs de fi de carrera següents: “Raton Bluetooth para personas con discapacidad”, de l’estudianta Olalla Romero Granados (febrer de 2006), i “Ratolí Bluetooth per a cadira de rodes”, de l’estudiant Xavier Martínez Domínguez (juny de 2007). [Acció 3.10.2.](#)
- Inici a l’EUNETIB de l’acció sobre un projecte fi de carrera llegit sobre accessibilitat. [Acció 3.10.2.](#)
- Elaboració dels projectes de fi de carrera de l’Escola de Camins que consideren especialment el tractament de tesis doctorals i projectes de fi de carrera que donin resposta a les necessitats de la societat. [Acció 3.10.2.](#)
- Realització, a l’ETSEIB, de tres PFC relacionats amb l’adaptació de productes per a persones amb discapacitat o amb el desenvolupament de productes per cobrir les seves necessitats. [Acció 3.10.2.](#)
- Creació del Premi PFC-Fundación UNIVERSIA, per part la Universitat Politècnica DE Catalunya, a través del Vicerectorat de Relacions Institucionals i Promoció Territorial, i la Fundación UNIVERSIA. El premi s’adreça a l’alumnat de la UPC que hagi defensat i aprovat un projecte de fi de carrera durant l’any 2008 que tingui com a objecte l’obtenció de productes, dispositius, aplicacions informàtiques, etc., destinats a afavorir l’accessibilitat i la integració laboral de les persones amb discapacitat en un entorn sociolaboral. [Acció 3.10.2.](#)
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat en la definició de l’European Project Semestre a l’EPSEVG. Visita i reunió a la Copenhagen University College of Engineering, 22 de juny de 2007.
- Programa intensiu europeu Let’s Open Cities for US (LOCUS), concedit per l’organisme autònom Programes Educatius Europeus amb tres anys de durada (2007-2009) per a l’elaboració de tallers formatius sobre l’accessibilitat de ciutats europees. La UPC organitza i lidera el programa, a través de la Càtedra d’Accessibilitat i l’ETSAV (22/11/2007).

Realització del I Taller Formatiu de l’Accessibilitat, Let’s Open Cities for US (LOCUS), a Tarragona, amb 24 estudiants i estudiantes i 6 professors i professores de tres universitats europees (Universitatea de Arhitectura si Urbanism “Ion Mincu”, Faculdade de Arquitectura da Universidade Tecnica de Lisboa, Lunds Tekniska Högskola. Arkitektur och byggd) i tres universitats catalanes (l’Escola d’Arquitectura de Reus, de la URV, l’Arquitectura La Salle Tarragona, de la URL, i l’ETSAV, de la UPC) del 02/02/2008 al 17/02/2008. L’activitat va ser organitzada i liderada per la Càtedra d’Accessibilitat i l’ETSAV.

Realització del II Taller Formatiu de l’Accessibilitat, Let’s Open Cities for US (LOCUS), a Girona, amb 28 estudiants i estudiantes i 7 professors i professores de quatre

universitats europees (Università degli Studi Medirterranea di Reggio Calabria. Facoltà di Architettura, Ecole Nationale d'Architecture de Montpellier, Politechnika Krakowska, Fachhochschule Oldenburg/Ostfriesland/Wihelmshave) i dues universitats catalanes (l'Escola Politècnica Superior, de la UdG, i l'ETSAV, de la UPC) del 13/07/2008 al 26/07/2008. L'activitat va ser organitzada i liderada per la Càtedra d'Accessibilitat i l'ETSAV.

Renovació concedida per al curs 2008-2009 del III Taller Formatiu de l'Accessibilitat Let's Open Cities for US (LOCUS), que se celebrarà a Lisboa. L'activitat serà organitzada i liderada per la Càtedra d'Accessibilitat i l'ETSAV.

Objectiu específic 11. Promoure la creació d'estudis de postgrau sobre accessibilitat i discapacitat i dependència.

Accions

3.11.1. Impulsar la creació de diferents màsters que abordin la temàtica indicada.

3.11.2. Analitzar conjuntament amb la Fundació UPC la creació i la impartició de cursos específics.

Activitats

- Realització de diversos intents de captació de fons a organismes públics i privats per a l'organització de màsters durant el període 2006-2008 per part de la Càtedra d'Accessibilitat. [Acció 3.11.1.](#)
- Participació en la impartició de dues assignatures en el curs 2007-2008 de la Càtedra d'Accessibilitat. Màster en 'Interacció Persona-Ordinador de la Universitat de Lleida. [Acció 3.11.1.](#)
- Definició de possible col·laboració de la UPC, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, en el màster en Tecnologia Social de la Universitat del País Basc (octubre de 2007). [Acció 3.11.1.](#)
- Promoció del màster en Handicap Technology. El màster s'adreça a l'estudiantat amb formació de grau d'enginyeria, informàtica, psicologia, medicina o infermeria, que està interessat a desenvolupar una carrera orientada cap al disseny, la implementació, l'adaptació i l'avaluació de noves tecnologies aplicades a la millora del nivell de vida de les persones amb discapacitat.

Des del punt de vista tècnic, s'adreça a persones amb bons coneixements d'enginyeria i de desenvolupament de dispositius, amb l'objectiu de fer-los útils i còmodes per a les persones amb discapacitat i/o per als seus assistents. Des del punt de vista assistencial, es formaran persones que estan acostumades a treballar amb persones amb discapacitat perquè adquireixin un criteri tècnic per seleccionar nous dispositius o contribuir a especificar-los. [Acció 3.11.1.](#)

- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat al Campus Universitari de la Mediterrània, del curs Accessibilitat Universal: l'Aplicació del Disseny per a Tothom en Entorns, Productes i Serveis, 30 hores (10/07/2006-14/07/2006). [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat al Campus Universitari de la Mediterrània, del curs Accessibilitat Universal: Accessibilitat al Medi Físic, 25 hores (2/7/2007-6/7/2007). [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat al Campus Universitari de la Mediterrània, del curs Accessibilitat Universal: Accessibilitat a la Tecnologia, 25 hores (2/7/2007-11/7/2007). [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, a Vilanova, al Campus Universitari de la Mediterrània, del curs Disseny de Pàgines Web Accessibles, 25 hores (26/6/2007-5/7/2007). [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, del curs Accessibilitat Universal: Accessibilitat al Medi Físic, a través de la Fundació UPC, 24 hores (11/4/2008-26/4/2008). Aquest curs es va oferir, però no es va poder dur a terme per manca d'inscripcions. [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, del curs Accessibilitat Universal: Accessibilitat a la Tecnologia, a través de la Fundació UPC, 24 hores (2/5/2008-17/5/2008). Aquest curs es va oferir, però no es va poder dur a terme per manca d'inscripcions. [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, del curs Disseny de Pàgines Web Accessibles, a través de la Fundació UPC, 24 hores (23/5/2008-7/6/2008). Aquest curs es va oferir, però no es va poder dur a terme per manca d'inscripcions. [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, del curs Disseny per a Tothom i Accessibilitat, sol·licitat per la Federació de Municipis a la Fundació UPC, 16 hores, 25 alumnes (1a edició, 1/4/2008-9/4/2008). [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, del curs Disseny per a Tothom i Accessibilitat, sol·licitat per la Federació de Municipis a la Fundació UPC, 16 hores, 25 alumnes (2a edició, 21/4/2008-29/4/2008). [Acció 3.11.2.](#)
- Organització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, del curs Accessibilitat i Usabilitat de Llocs Web d'Administracions Públiques, sol·licitat per la Federació de Municipis a la Fundació UPC, 16 hores (11/11/2008-20/11/2008) [Acció 3.11.2.](#)

10. Objectiu general 4

Eliminar tot tipus de barreres per assegurar l'accessibilitat universal

Objectiu específic 12. Introduir el principi d'igualtat i d'accessibilitat tecnològica i de comunicacions.

Accions

4.12.1. Elaborar i posar en marxa un programa d'adaptació TIC de les aules docents, biblioteques i laboratoris (d'acord amb la LOU, disposició addicional 24a, Llei 51/2003).

4.12.2. Adaptar les sales de presentació i els auditoris actuals amb la tecnologia necessària per a la correcta accessibilitat de les persones amb discapacitat.

4.12.3. Elaborar i posar en marxa el Programa d'accessibilitat digital per a l'adaptació de les pàgines web, dels campus digitals de gestió de la docència semipresencial i de les biblioteques de la UPC (d'acord amb la LOU, disposició addicional 24a, Llei 51/2003).

Activitats

- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat i les unitats Servei de Biblioteques i Documentació, Servei de Comunicació i Promoció, ICE, Laboratori de Càlcul de la FIB i Servei de Desenvolupament Professional en la redacció per a l'adhesió de la UPC en el Conveni marc IMSERSO-Fundació ONCE per realitzar actuacions d'infoaccessibilitat (2007). Sol·licitud denegada (octubre de 2007). [Acció 4.12.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat i les unitats Servei de Biblioteques i Documentació, Servei de Comunicació i Promoció, ICE, Laboratori de Càlcul de la FIB i Servei de Desenvolupament Professional en la redacció per a l'adhesió de la UPC al Conveni marc IMSERSO-Fundació ONCE per realitzar actuacions d'infoaccessibilitat (2008). Sol·licitud acceptada, ajut de 155.000 euros per millorar l'entorn virtual de docència universitària semipresencial, l'accessibilitat del web institucional, la formació al PAS i PDI en temes d'infoaccessibilitat i l'adaptació d'ordinadors a les biblioteques de la UPC. [Acció 4.12.3.](#)
- Adaptació de la sala d'actes de l'ETSEIAT i reforma de totes les rampes. [Acció 4.12.2.](#)
- Participació d'un col·laborador de la Càtedra d'Accessibilitat en el grup de treball del Servei de Biblioteques i Documentació per elaborar una nova versió de Bibliotècnica més accessible (2006). [Acció 4.12.3.](#)

Objectiu específic 13. Introduir el principi d'igualtat i d'accessibilitat arquitectònica, incorporant-lo en els projectes d'obra nova, d'acord amb la legislació vigent, així com en l'adaptació dels edificis ja existents.

Accions

4.13.1. Adaptar la senyalització dels espais físics a la normativa vigent d'accessibilitat per a discapacitats (d'acord amb el Reial decret 366/2007, de 16 de març, article 7).

4.13.2. Actualització, planificació i execució del Pla d'accessibilitat de la UPC (Reial decret 505/2007, Reial decret 366/2007, Llei 51/2003).

4.13.3. Realització d'un mapa guia dels accessos per a persones amb discapacitats en tots els campus i centres docents.

Activitats

- Realització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, d'un informe de propostes per millorar l'accessibilitat de la senyalització del Campus Nord. Informe lliurat a la Unitat de Coordinació del Campus Nord (18/2/2008). [Acció 4.13.1.](#)
- Atenció especial en l'accessibilitat de persones amb visibilitat reduïda (contrast, cos de la lletra...) i d'aquelles que van en cadires de rodes (alçada dels textos), dins del Pla de senyalització del Campus Nord (de moment monòlits i directori). [Acció 4.13.1.](#)
- Realització, per part de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte de millora de tota la senyalització de la UPC. Actuacions iniciades al Campus Nord (setembre de 2008). [Acció 4.13.1.](#)
- Obtenció d'una subvenció de 325.000 euros, de la qual 216.000 euros corresponen a la subvenció concedida per IMSERSO-Fundació ONCE per l'adhesió de la UPC al Conveni marc IMSERSO-Fundació ONCE 2007 i la resta a la UPC en règim de cofinançament per a la realització d'obres d'accessibilitat i el Pla d'accessibilitat del Parc Mediterrani de la Tecnologia. [Acció 4.13.2.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat en la redacció per a l'adhesió de la UPC al Conveni marc IMSERSO-Fundació ONCE per realitzar el Pla d'accessibilitat del Parc Mediterrani de la Tecnologia (maig de 2007). Sol·licitud acceptada. [Acció 4.13.2.](#)
- Participació del PAD en l'elaboració d'un mapa d'accessibilitat per al Campus Nord de la UPC, atenent a una petició concreta: facilitar la informació d'accés a la Universitat i als aularis per a persones amb discapacitat. Aquesta iniciativa s'estendrà a la resta de campus universitaris. [Acció 4.13.2.](#)
- Rehabilitació de l'entrada principal de l'ETSEIB amb la construcció d'una rampa. [Acció 4.13.2.](#)
- Eliminació de barreres arquitectòniques en els lavabos dels aularis del Campus Nord. Reforma de sis grups de lavabos en els aularis A1, A2, A3 i A4, per adaptar-los a persones

amb mobilitat reduïda. Conveni de col·laboració d'accessibilitat universal Fundació ONCE-IMSERSO-UPC (2008), amb un pressupost de 63.340,64 euros. [Acció 4.13.2.](#)

- Adaptació dels accessos a l'edifici del Rectorat. L'actuació ha consistit a completar els paviments dels jardins de Torre Girona i a eliminar esglaons per crear dos recorreguts adaptats: des de l'accés principal fins a la porta del Rectorat i la millora de l'accés des del Campus Nord. Pla d'inversions universitàries 2007, amb un pressupost de 80.000 euros. [Acció 4.13.2.](#)
- Instal·lació d'un ascensor en l'accés al Campus Nord. Amb la urbanització parcial del Campus s'ha instal·lat un ascensor per salvar les diferències de cotes des de la via d'accés principal. Pla d'inversions universitàries 2008, amb un pressupost de 58.000 euros. [Acció 4.13.2.](#)
- Adaptació d'una cabina higiènica en planta soterrani, per adaptar-la a persones amb mobilitat reduïda. PPIEE UPC 2008, amb un pressupost de 7.333,98 euros. [Acció 4.13.2.](#)
- Eliminació de barreres arquitectòniques en els lavabos de l'EPSEM. Reforma integral de lavabos en planta 0 i planta 3, per adaptar-los a persones amb mobilitat reduïda i instal·lació de barres a les plantes 1 i 2. Conveni de col·laboració d'accessibilitat universal Fundació ONCE-IMSERSO-UPC (2008), amb un pressupost de 82.027.51 euros. [Acció 4.13.2.](#)
- Eliminació de barreres arquitectòniques en els lavabos de l'EPSEVG. Reforma de set cabines higièniques, a les plantes 0 i 1, per adaptar-les a persones amb mobilitat reduïda. Conveni de col·laboració d'accessibilitat universal Fundació ONCE-IMSERSO-UPC (2008), amb un pressupost de 67.373.30 euros. [Acció 4.13.2.](#)
- Adaptació de tot l'edifici de la Facultat de Nàutica, excepte de l'aula d'estudis, atès que no es troba en funcionament. [Acció 4.13.2.](#)
- Instal·lació a l'EUETIT de rampes i ascensors al TR1, a totes les plantes. [Acció 4.13.2.](#)
- Eliminació de les barreres arquitectòniques de totes les sales de conferències i aules d'ordinadors de l'Escola de Camins. [Acció 4.13.2.](#)
- Instal·lació de tres plataformes per salvar escales a l'ETSAB, a l'edifici C, per comunicar la planta 0 amb la sala d'exposicions i les aules de la planta soterrani, millorant els recorreguts per a persones amb mobilitat reduïda. Conveni de col·laboració d'accessibilitat universal Fundació ONCE-IMSERSO-UPC (2008), amb un pressupost de 30.953,68 euros. [Acció 4.13.2.](#)
- Millora de l'accessibilitat de l'edifici TR1 de l'EUETIT, a través del conveni de col·laboració d'accessibilitat universal Fundació ONCE-IMSERSO-UPC (2008), amb un pressupost de 55.000 euros:
  - Instal·lació d'una plataforma per salvar escales a la sala d'actes de l'Escola.

- Millora de la comunicació en la planta 2: connexió mitjançant rampes dels tres nivells existents de la planta i obertura de passadís per a circumval·lació. [Acció 4.13.2.](#)

11. Objectiu general 5

Assolir el compromís de la UPC, com a institució pública, amb la societat a la qual dóna servei

Objectiu específic 14. Facilitar la integració laboral dels titulats i titulades amb algun tipus de discapacitat.

Accions

5.14.1. Elaborar i posar en marxa un programa d'orientació i inserció laboral

Activitats

- Des del 2004, l'Associació du a terme un programa específic de suport a la inserció laboral per a les persones amb titulacions politècniques i que estan discapacitades. Aquesta iniciativa permet fer intervencions específiques que serveixen per potenciar una bona inserció d'aquest col·lectiu. S'ha incorporat l'apartat "Feina accessible" al web. [Acció 2.5.1.](#)
- Incorporació d'ofertes de treball específiques per a persones que disposen del certificat de discapacitat. Es difonen mitjançant el web de l'AAUPC i el web de l'UDE (Universidades Politécnicas, Discapacidad y Empleo). [Acció 5.14.1.](#)
- Inserció laboral de persones amb discapacitat. Incorporació de perfils de nova creació amb la col·laboració de FUNDOSA. [Acció 5.14.1.](#)
- Difusió i col·laboració conjunta del PAD i de l'OOIL del Programa HP-Manpower per incorporar estudiants i estudiantes al món laboral a l'empresa HP (gener de 2008). [Acció 2.5.1.](#)
- Atorgament, per part de Caja Navarra, i dins del programa Tú eliges: tú decides, d'una subvenció pel projecte presentat per l'AAUPC per desenvolupar un web específic sobre universitat, discapacitat i ocupació (www.upc.edu/ude). Web en funcionament. [Acció 2.5.1.](#)
- Atorgament d'una subvenció per al projecte presentat per l'AAUPC *Superant barreres: les persones i les empreses en xarxa. Inserció de qualitat per a persones amb discapacitats i titulacions politècniques*, dins del Programa d'ajuts a la promoció de nous valors, difusió i innovació respecte de programes laborals per a la diversitat. Generalitat de Catalunya. Departament de Treball. Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball.
- Adhesió de l'Associació d'Amics de la UPC (AAUPC) a l'Any d'Igualtat d'Oportunitats per a Totes les Persones, promogut per la Unió Europea i el Ministeri de Treball i Afers Socials (2007).

Objectiu específic 15. Implicar la societat en els projectes que la UPC porti a terme en aquest àmbit.

Accions

5.15.1. Proposar al Consell Social la creació d'un Premi de Recerca per a projectes específics de promoció de l'autonomia personal.

5.15.2. Identificar i facilitar projectes que puguin ser esponsoritzats per les empreses i institucions, mitjançant el Programa UPCXXI.

Activitats

- Projecció interna i externa, per part de l'Oficina de Mitjans de Comunicació, dels temes de recerca que es desenvolupen a la UPC vinculats a la dependència i la discapacitat. L'objectiu és posicionar la UPC com una universitat d'excel·lència en aquest tipus de recerca i innovació. [Acció 5.15.1.](#)
- Patrocini de Caixa Manresa, Obra Social, per donar suport a l'anàlisi de l'accessibilitat de la via pública i comercial de Vilanova i la Geltrú i per fer-ne difusió dels resultats (juny de 2006). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat juntament amb el professorat i l'estudiantat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB. [Acció 5.15.2.](#)
- Patrocini de GrupQualitat per donar suport a accions formatives de la Càtedra en el marc del CUM i la Fundació UPC (juliol de 2007). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat. [Acció 5.15.2.](#)
- Patrocini de la Fundació Jesús Serra (Catalana Occidente) per donar suport al programa LOCUS durant els tres anys de durada (juny de 2008). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat i ETSAB. [Acció 5.15.2.](#)
- Patrocini del Real Patronato de la Discapacidad per donar suport al taller de Girona de Let's Open Cities for US, LOCUS (juliol de 2008). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat i ETSAB. [Acció 5.15.2.](#)
- Patrocini de Fundación Adecco al taller de Tarragona de Let's Open Cities for US, LOCUS (febrer de 2008). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat i ETSAB. [Acció 5.15.2.](#)
- Patrocini de la Fundación Adecco per donar suport a la itinerància de l'exposició "Tarragona accessible" juntament amb el circuit de mobilitat als campus de Vilanova i la Geltrú, Sant Cugat i Campus Sud (setembre de 2008). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat i el professorat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB.
- Aportació genèrica de "la Caixa", a través de la qual s'ha ajudat al finançament dels projectes identificats següents: [Acció 5.15.2.](#)
  - El Centre d'Estudis Tecnològics per a la dependència i la vida autònoma (EPSEVG).
  - Projecte d'incorporació de la infoaccessibilitat al web de la UPC (SCP).
  - Programa d'atenció a les discapacitats (Univers).

Objectiu específic 16. Promoure la difusió del coneixement del principi d'accessibilitat universal en la societat.

Accions

5.16.1. Organitzar i participar en actes, jornades, fires i congressos de difusió i foment del coneixement.

5.16.2. Promoure projectes que tinguin com a resultat eines i recursos per millorar la vida de les persones amb discapacitat i per a l'assoliment de la igualtat d'oportunitats amb la resta de la ciutadania.

Activitats

- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat, juntament amb el TALP i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, al Congrés GUADEC amb la ponència "Accessibility requirements: voice synthesis and screen magnification" (24-30 de juny de 2006, Vilanova i la Geltrú). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat al II Congreso Nacional sobre Universidad y Discapacidad: Adaptar la Igualdad, Normalizar la Diversidad, amb la ponència "La Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña, un planteamiento integral en materia de discapacidad" (26 i 27 de octubre de 2006, Madrid - UCM). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat com a membre del comitè científic del Congrés DRT4ALL de Fundació ONCE, 2005-2008. [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat com a membre del jurat dels Premis Accés 2006 de la Fundació Salas. [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat a les Jornades Mediterrànies de Fisioteràpia amb la ponència "L'accessibilitat i la tecnologia en la vida de les persones grans" (19 de maig de 2007, Cerdanyola del Vallès, Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat al II Congreso Internacional sobre Domótica, Robótica y Teleasistencia para Todos, amb la ponència "Aplicación de las redes ópticas de conmutación de ráfagas en sistemas de teleasistencia" (del 19 al 21 d'abril de 2007, Madrid, Fundació ONCE). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat al taller Health and Mobility in Ambient Intelligence (25 de gener de 2007, Barcelona, Fundació Vodafone). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat a la 12a edició de les Jornadas de Puertas Abiertas del CEAPAT amb la ponència "Formación a distancia accesible" (1 de juny de 2007, Madrid, CEAPAT). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat a la 9th European Conference for the Advancement of Assistive Technology in Europe, concretament al taller Postgraduate

Studies in Assistive Technology and Design for all, amb la ponència “Proposal of a Master in Accessibility: architecture, design and technology for all at the Technical University of Catalonia and other teaching experiences related to Bologna process” (3, 4 i 5 d’octubre de 2007, Sant Sebastià, AAATE). [Acció 5.16.1.](#)

- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat al III Congreso Nacional Universidad y Discapacidad amb la ponència “Iniciativas docentes en el marco del EEES de la Cátedra de Accesibilidad de la UPC” (24, 25 i 26 d’octubre de 2007, Saragossa, Universitat de Saragossa). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat a la Jornada Acord Ciudadà per a una Barcelona Inclusiva (24 d’abril de 2007, Barcelona, Ajuntament de Barcelona). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat a les Jornadas de Accesibilidad Universal, Nuevas Tecnologías y Discapacidad, amb la ponència “La Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña (8 i 9 de maig de 2007, Pamplona – Universitat Pública de Navarra). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat al III Foro de Accesibilidad Universal amb la ponència “La Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña” (15 i 16 de novembre de 2007, Jaén, Universitat de Jaén i FEJIDIF). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat a la International Conference on Ethics and Human Values in Engineering ICEHVE 2008, a la taula rodona “Comprensió social de l’enginyeria” (5 i 6 de març de 2008, Barcelona, Càtedra Victoriano Muñoz Oms - ENDESA UPC). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat a les Jornades Accessibilitat Universal: Disseny d’Entorns, Serveis i Institucions per a Tothom, amb la ponència “L’accessibilitat i la tecnologia en la vida de les persones amb discapacitat” (25 de juny de 2007, Vic, Universitat de Vic). [Acció 5.16.1.](#)
- Assistència de la Càtedra d’Accessibilitat i els grups de recerca WNG, CETPD, SERTEL i BAMPLA al Taller Científico INREDIS (26 de juny de 2007, Madrid, Oficina Técnica INREDIS). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació dels grups de recerca WNG, TALP i CETPD en el Centro Demostrador de Tecnología INREDIS, amb l’aportació de prototips propis relacionats amb el marc del projecte INREDIS (juny de 2007, Madrid). [Acció 5.16.1.](#)
- Organització de l’exposició “Tarragona accessible”, juntament amb el circuit de mobilitat a la localitat de Calafell. Organitzat per la Càtedra d’Accessibilitat i professorat de l’assignatura Habitatge i Cooperació de l’ETSAB (4/08/2008-30/8/2008). [Acció 5.16.1.](#)

- Organització de l'exposició "Tarragona accessible", juntament amb el circuit de mobilitat al Campus de Vilanova (EPSEVG). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat i professorat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB (1/09/2008-25/09/2008). [Acció 5.16.1.](#)
- Organització de l'exposició "Tarragona accessible", juntament amb el circuit de mobilitat al campus de Sant Cugat (ETSAV). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat i professorat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB (29/09/2008-24/10/2008). [Acció 5.16.1.](#)
- Organització de l'exposició "Tarragona accessible", juntament amb el circuit de mobilitat a la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull. Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat, professorat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB i professorat de la Universitat Ramon Llull (27/10/2008-17/11/2008). [Acció 5.16.1.](#)
- Organització de l'exposició "Tarragona accessible", juntament amb el circuit de mobilitat al Campus Sud (ETSAB). Organitzat per la Càtedra d'Accessibilitat i professorat de l'assignatura Habitatge i Cooperació de l'ETSAB (17/11/2008-21/12/2008). [Acció 5.16.1.](#)
- A l'exposició d'accessibilitat i el circuit de mobilitat instal·lats al Campus de Vilanova i la Geltrú, Sant Cugat i Campus Sud es van fer arribar díptics informatius del servei d'inserció per a persones amb discapacitat de l'OOIL i el web UDE, el PAD i el fulletó "A la UPC, tothom compta" (setembre-desembre de 2008). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat com a membre del jurat del V Premio Internacional ONCE de I+D en Nuevas Tecnologías para Ciegos y Deficientes Visuales (novembre de 2008). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat i arquitecte de l'ETSAV a la Feria de Responsabilidad Social Corporativa de Forética, de la mà de l'empresa ACEFAT, per presentar-hi el projecte "Estudi de l'accessibilitat a les obres com a criteri de qualitat" (9 d'octubre de 2008, Forética, Madrid). [Acció 5.16.1.](#)
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat en la conferència "La tecnologia i l'accessibilitat" a la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull (9 de novembre de 2008). [Acció 5.16.1.](#)
- Presentació de la Càtedra d'Accessibilitat a estudiants universitaris amb discapacitat participants en un programa de mobilitat europeu organitzat per Barcelona Voluntària (20 d'octubre de 2008). [Acció 5.16.1.](#)
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores del CETPD i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Sistema de agentes portables incrustados en entornos seguros (SAPIENS)", convocatòria IMSERSO 2006 (gener-desembre de 2006). [Acció 5.16.2.](#)

- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores de la UB, juntament amb el CETPD i la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Estudio de la accesibilidad de la documentación científica en soporte digital (EADCSD)", programa Estudio y Análisis, MEC 2006 (abril-novembre de 2006). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores del TALP i la CPL i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Millora de les condicions d'accessibilitat de la distribució catalana del sistema operatiu Linux:LinKat" per al Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Generalitat de Catalunya. (abril novembre 2006). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part de programadors del CTVG i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Programación de la accesibilidad del programa JCLic (JCLIC)", per a CIDAT, ONCE (abril-desembre de 2006). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores del CETPD i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Servicio de gestión de información remota para las actividades de la vida diaria, adaptable a usuario (SIRAU)", IMSERSO 2007 (gener-desembre de 2007). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores dels grups GREC, BAMPLA i ISI i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Anàlisi de les tecnologies actuals i emergents en l'entorn domèstic per a habitatges intel·ligents", per a l'Associació de Vida Independent (juny-juliol de 2007). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'arquitectes de l'ETSAV i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Estudi de l'accessibilitat a les obres com a criteri de qualitat", per a ACEFAT, Ajuntament de Barcelona, les companyies de serveis: Cableuropa, SAU, Endesa Distribución Eléctrica, Gas Natural Distribución SDB, SA, Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA, i Telefónica de España, SA (maig-desembre de 2007). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores dels grups WNG, TALP, SERTEL, BAMPLA i CETPD i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Interfaces de relación entre el entorno y las personas con discapacidad (INREDIS)". Convocatòria CENIT 2007 (Ministerio de Industria, Turismo y Comercio-CDTI, Programa Ingenio 2010) (juliol de 2007-desembre de 2010). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores de la Fundació Centre CIM i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Estudi per a la classificació de les cadires de rodes segons el grau d'idoneïtat per a la superació del gap en el transport suburbà", per a TMB (desembre de 2007-desembre de 2008). Projecte presentat als Premis IMSERSO Reina Sofia 2008. [Acció 5.16.2.](#)

- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores dels grups CETPD i INSIDE i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Disseny d'un logotip identificador d'espais parcialment adaptats", per a l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (Ajuntament de Barcelona) (octubre de 2007–febrer de 2008). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores dels grups WNG i BAMPLA i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Informe análisis de la accesibilidad de entornos inteligentes para servicios asistidos", per a Earcon, SL. [Acció 5.16.2.](#)
- Creació, per part de la Càtedra d'Accessibilitat i la Fundació ONCE, de l'Observatorio Universidad y Discapacidad, amb la funció d'estudiar i conèixer com evoluciona la presència d'alumnes amb discapacitat a les universitats espanyoles (abril de 2008). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores del CETPD, empresa Vía Libre i Technosite, del projecte d'R+D+I "La accesibilidad del entorno universitario y su percepción por parte de los estudiantes con diversidad funcional", a través de l'Observatorio Universidad y Discapacidad (abril–novembre de 2008). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part del personal de la Biblioteca de l'EPSEVG i un professor del Departament d'Organització d'Empreses (Terrassa) i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Estudi de viabilitat d'un revista científicotècnica en accessibilitat i ajudes tècniques", per a Fundació ONCE (abril–desembre de 2008). [Acció 5.16.2.](#)
- Desenvolupament, per part d'un arquitecte de l'ETSAV i CITM i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Disseny i elaboració d'una maqueta de la unitat de cambres higièniques accessibles en DVD", per al CETIB (octubre-desembre de 2008). [Acció 5.16.2.](#)
- Organització de la sessió de presentació del Centre de Vida Independent als grups de recerca interessats de la UPC per part de la Càtedra d'Accessibilitat (26 de novembre, Rectorat, Barcelona). [Acció 5.16.2.](#)
- Organització de la sessió de presentació de la Fundació TIC Salut als grups de recerca interessats de la UPC per part de la Càtedra d'Accessibilitat (9 de desembre, Rectorat, Barcelona). [Acció 5.16.2.](#)
- Assignatura de projectes a l'especialitat d'Enginyeria Electrònica (EUETIT).
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat com a membre del jurat dels Premis CETIB Enginyeria i Societat 2007-2008.

Objectiu específic 17. Interaccionar amb totes les entitats, associacions i institucions amb les quals s'ha col·laborat o es col·labora.

Accions

5.17.1. Identificar interlocutors i confeccionar una base de dades centralitzada per al coneixement de tota la comunitat universitària.

Activitats

S'ha iniciat el procés d'identificació dels col·laboradors i col·laboradores del PAD, la CATAC i l'OOIL, per crear una base de dades.

RESUM D'ACTIVITATS 2007-2008

IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

Al llarg d'aquests dos anys són nombroses les **accions de sensibilització, divulgació i formació desenvolupades** per la UPC en aquest àmbit. No únicament dins de la mateixa universitat, sinó també en l'àmbit extern, participant i promovent el que significa el principi d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, i promovent també la cooperació per al desenvolupament.

Entre d'altres, cal destacar les **accions formatives** impulsades i coordinades entre l'Institut d'Educació Contínua (ICE) de la UPC, el Servei de Desenvolupament Professional (SDP) i l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats (OSIO). Com a exemple, la Jornada **La Igualtat d'Oportunitats de Gènere en el Context Universitari**, realitzada en quatre campus de la Universitat i adreçada al personal docent i investigador i al personal d'administració i serveis (octubre-novembre de 2008).

Organització d'un acte de suport a la igualtat d'oportunitats dins del Face2face del fòrum d'empreses de l'EPSEVG. La xerrada "**Dones enginyeres**" exposa l'experiència de dones enginyeres en un entorn marcadament masculí (maig de 2007).

La UPC ha realitzat diferents activitats formatives fora de de la mateixa Universitat, com per exemple el curs **Planificant Ciutats amb Ulls de Dones: Urbanisme i Gènere**", impartit a l'Escola de la Dona i coordinat per la professora Zaida Muixí (del 2 d'abril al 7 de maig de 2008).

Presentació a la FIB de la campanya **Mou-te per la igualtat. És de justícia**, en col·laboració amb el CCD i les ONG Ajuda en Acció, Entre Culturas i Interred. Presentació i moderació a càrrec de la vicerectora de Relacions Institucionals i Promoció Territorial (octubre de 2007).

1. Promoció i comunicació institucional

Programes de promoció d'estudis tècnics entre estudiantes de secundària

En relació amb els programes de promoció específics per atraure noies als estudis tècnics, cercant la igualtat d'oportunitats en l'accés a la Universitat, el Servei de Promoció i

Comunicació de la UPC, així com els centres docents de la UPC, han revistat el material de promoció en els diferents suports, introduint la perspectiva de gènere en el material promocional (vídeos i promoció escrita), i també s'han elaborat vídeos institucionals de sensibilització contra els estereotips sexistes envers la tecnologia en l'elecció dels estudis.

S'han engegat accions adreçades a estudiants i estudiantes d'ESO on s'ha pretès mostrar la UPC a través de les dones que formen part de la comunitat universitària: estudiantes, professores, investigadores i membres dels equips directius. Un exemple concret d'aquestes accions ha estat el programa **Amb ulls de dona**, realitzat conjuntament amb les regidories d'educació de diversos ajuntaments.

Alguns exemples o activitats il·lustratives són:

Programa I tu, per què has triat tecnologia?

S'han organitzat i realitzat trobades periòdiques sota la denominació de *I tu, per què has triat tecnologia?*. Aquestes trobades es fan amb estudiantes de la UPC que col·laboren amb el Pla de promoció. S'hi s'han analitzat els factors que van incidir en la seva elecció dels estudis, així com la realitat quotidiana i com han evolucionat les seves expectatives.

Programa Amb ulls de dona

S'ha organitzat una acció adreçada a estudiantes de 4t d'ESO, *Amb ulls de dona*, conjuntament amb les regidories d'educació dels ajuntaments participants, on es pretén mostrar la UPC a través de les dones que formen part de la comunitat universitària: estudiantes, professores, investigadores i membres dels equips directius i de govern.

Programa Enciència't

S'ha col·laborat amb centres de recursos pedagògics per a la sensibilització de les noies i les seves famílies envers la tecnologia mitjançant el programa Enciència't. En aquesta activitat, que s'ha treballat conjuntament amb el Centre de Recursos Pedagògics de Sant Andreu, diverses estudiantes de la UPC han ajudat el professorat de secundària i primària a preparar els experiments que s'han presentat després en una fira al carrer.

Programa Anem al teu centre

S'ha organitzat l'activitat adreçada a escoles de secundària (ESO i Batxillerat) *Anem al teu centre*, que consisteix en una explicació de la UPC a càrrec d'una estudianta becària del Servei de Comunicació i Promoció. Aquesta xerrada es fa a la mateixa escola de secundària, amb concertació prèvia de cita.

Programa Recerca Jove

S'han fet consultes de la recerca, mitjançant el Canal TV *Recerca Jove*, que fan diferents noies (especial èmfasi) i nois explicada per les persones protagonistes (www.upc.edu/canalupc).

Edició del butlletí d'informació *En Clau*

S'ha editat el butlletí d'informació *En Clau*, adreçat al professorat d'ensenyament secundari, de lliure subscripció, per divulgar les activitats de docència i recerca de la UPC vinculades a l'actualitat del món de l'arquitectura, les ciències i l'enginyeria (enclau@upc.edu).

2. Participació en jornades, seminaris i congressos

El personal docent de la Universitat ha dut a terme diferents activitats amb l'objectiu de sensibilitzar la comunitat universitària i/o la societat en general. Algunes d'aquestes accions són:

- La presentació a l'ETSAB del treball "**Urbanisme i gènere**", de la professora Zaida Muixí, subvencionat per l'Institut Català de les Dones (gener de 2008).
- La posada en marxa de campanyes com ara "**Mou-te per la igualtat. És de justícia**", fruit de la col·laboració de la Facultat d'Informàtica de Barcelona, del Centre de Cooperació per al Desenvolupament i de les ONG Ajuda en Acció, Entre Cultures i Intered (octubre de 2007).
- Participació a les **Jornadas sobre la Carrera Profesional Femenina en la Administración Pública, la Universidad y la Empresa** amb la ponència "**El acceso a la càtedra en las facultades y en las politécnicas**", Carme Martínez (GIOPACT) (2007).

XI Congreso de Ingeniería de Organización - ETSII (2007)

- Martínez, C.; Calvet, D.; Pons, O.; Tura, M. "**Inserción laboral de las titulaciones de la subárea de tecnologías avanzadas de la producción**".
- Pons, O., Tura, M. "**La igualdad de oportunidades de género y la conciliación de la vida personal, familiar y laboral en las organizaciones**".
- Participació de la vicerectora de Relacions Institucionals i Promoció Territorial en els **seminaris**:
  - **El Sesgo de Género en el Sistema Educativo. Su Repercusión en las Áreas de Matemáticas y Tecnología** - Fundació CIREM (2008).

- **¿Por qué las Mujeres no Eligen los Estudios TIC? La Tubería que Gotea Dentro del Contexto de Cataluña – UOC (2008).**
- **Desajuste entre la Participación y la Posición de las Mujeres en la Investigación y el Empleo TIC – UOC (2008).**

3. Ajuts i subvencions per a la realització de projectes

La UPC, a través de l'Institut de Ciències de l'Educació i l'Associació d'Amics de la UPC, entre d'altres, ha presentat diferents projectes subvencionats per entitats. Alguns exemples són els següents:

Projecte Recursos TIC a l'escola per trencar les dinàmiques de violència masclista en connexió amb els usos irresponsables de la xarxa

En el marc dels ajuts atorgats per l'Institut Català de les Dones (ICD) de la Generalitat de Catalunya, l'ICE du a terme l'execució del projecte Recursos TIC a l'escola per trencar les dinàmiques de violència masclista en connexió amb els usos irresponsables de la xarxa. L'objectiu general del projecte és realitzar el curs Recursos per a la Prevenció dels Usos Irresponsables de les TIC en Centres Educatius, per facilitar al professorat de secundària la seva tasca de formació de l'alumnat respecte a l'ús responsable de les TIC, en relació amb les violències de gènere, introduint una cultura de seguretat i responsabilitat per a l'ús de la informàtica i Internet. El curs es realitza amb la participació de l'Espai de dones de Pangea, membre de la xarxa d'APC Women's Networking Support Programme i en col·laboració amb l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats de la UPC.

Projecte Programa de sensibilización y difusión del principio de igualdad de oportunidades entre hombres y mujeres

Concessió d'un ajut per a la realització del Programa de sensibilización y difusión del principio de igualdad de oportunidades entre hombres y mujeres, per part de l'Instituto de la Mujer del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. S'organitza la jornada de presentació del Pla sectorial de gènere de la UPC, conjuntament amb l'AAUPC, al maig de 2008. Assistència de persones d'altres universitats catalanes i de la resta de l'estat.

4. Creació de l'Institut Interuniversitari d'Estudis de Dona i Gènere

Creació de l'**Institut Interuniversitari d'Estudis de la Dona**. Institut creat conjuntament per la UPC, UB, UAB, UdG, UdL, URV i UVic, DOGC núm. 5131, del 15/05/2008 amb la UB, UAB, UdG, UdL, URV i UVic (abril de 2008).

5. Elaboració d'estudis propis

S'han elaborat estudis amb una incidència específica sobre el tema de gènere. En són exemples els dos estudis elaborats per l'AAUPC:

- **“Observatori del mercat de treball 2007. L'opinió dels ocupadors i de les persones titulades sobre el mercat del treball politècnic”.**
- **“Estudi sobre la revaloració dels estudis d'Enginyeria”**, desembre de 2008.

6. Presentació del Pla per a la igualtat d'oportunitats

Presentació del Pla per a la igualtat d'oportunitats (gènere) a la Comissió sobre els Drets de les Dones del Parlament de Catalunya (2008).

7. Premis en gènere

Placa al Treball President Macià de la Generalitat de Catalunya en la categoria d'igualtat d'oportunitats en el treball i conciliació de la vida personal, laboral i familiar (acord GOV/188/2008, d'11 de novembre), en reconeixement al disseny i l'execució d'un pla d'igualtat que preveu mesures per incorporar les dones a les carreres tecnològiques i per promoure la presència femenina en els òrgans de decisió acadèmics.

IGUALTAT D'OPORTUNITATS PER A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Fruit del compromís de la Universitat Politècnica de Catalunya amb la seva comunitat i amb la societat en general, al llarg d'aquests dos anys la Universitat ha treballat per fer realitat aquest compromís.

S'han organitzat jornades i sessions informatives per a la difusió de temes d'interès general relacionats amb la discapacitat amb la finalitat de sensibilitzar. S'han fet xerrades com ara les organitzades per la Càtedra d'Accessibilitat de la UPC amb la Federació Esportiva Catalana de Cecs i Deficients Visuals: Esports i discapacitat visual. La ponència **“Recerca en accessibilitat”**, presentada per la Càtedra d'Accessibilitat en el Congrés UPC Sostenible 2015, organitzat pel Centre per a la Sostenibilitat. S'han organitzat tallers d'accessibilitat i circuits de mobilitat amb motiu de la celebració de la Jornada per a la Igualtat d'Oportunitats de la UPC.

S'han realitzat accions formatives impulsades i coordinades entre l'Institut d'Educació Contínua de la UPC (ICE), el Servei de Desenvolupament Professional (SDP) i l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats, la Càtedra d'Accessibilitat i el PAD. Com a exemple, la jornada **La Discapacitat en el Context Universitari**, adreçada al personal docent i investigador i al personal d'administració i serveis (octubre de 2007).

Cal destacar la **Conferència de la Càtedra d'Accessibilitat a les XII Jornades de Conferències d'Enginyeria Electrònica JCEE'06** per a l'estudiantat de l'EUETIT.

Fora de la Universitat, es destaca l'organització al Campus Universitari de la Mediterrània dels cursos **Accessibilitat Universal: Accessibilitat al Medi Físic; Accessibilitat Universal: Accessibilitat a la Tecnologia, i Accessibilitat Universal: Disseny de Pàgines Web Accessibles**.

Organització de la CATAC dels cursos Disseny per a Tothom i Accessibilitat i Accessibilitat i Usabilitat de Llocs Web d'Administracions públiques, per a la Federació de Municipis a la FUPC.

La CATAC ha participat en la impartició d'assignatures en els màster en Interacció Persona-Ordinador de la Universitat de Lleida.

Participació en la impartició de dues assignatures en el curs 2007-2008 per part de la Càtedra d'Accessibilitat. **Màster en Interacció Persona-Ordinador** de la Universitat de Lleida.

Formació per als membres de la Comissió d'Igualtat d'Oportunitats: s'han realitzat dues sessions (juliol de 2007), que han estat organitzades per l'Oficina de Suport a la Igualtat d'Oportunitats i la Càtedra d'Accessibilitat. Professorat: Manel Domingo (membre del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya), Daniel Guasch (director de la Càtedra d'Accessibilitat), Montserrat Linares i Pilar Dotras (del Servei ATENES, Universitat Ramon Llull), Lourdes González (del Tenchnosite, Fundació ONCE), Xavier García Milà (arquitecte) i Emili Soro (professor de la UB i col·laborador d'UNIDISCAT).

8. Participació en jornades, seminaris i congressos

La UPC, mitjançant la CATAC, ha participat en nombrosos congressos, seminaris i tallers:

· Col·laboració de l'OSIO, juntament amb l'ICE i el Servei de Desenvolupament Professional, en l'organització de la jornada La Igualtat d'Oportunitats de Gènere en el Context Universitari, destinada al PDI i al PAS (octubre-novembre de 2008).

- II Congreso Nacional sobre Universidad y Discapacidad. Lectura de la ponència “La Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña, un planteamiento integral en materia de discapacidad”.
- II Congreso Internacional sobre Domótica, Robótica y Teleasistencia para Todos (Madrid, Fundació ONCE).
- 9th European Conference for the Advancement of Assistive Technology in Europe (Sant Sebastià).
- III Congreso Nacional Universidad y Discapacidad (Universitat de Saragossa).
- Jornada Acord Ciutadà per a una Barcelona Inclusiva (Barcelona, Ajuntament de Barcelona).
- Jornadas de Accesibilidad Universal, Nuevas Tecnologías y Discapacidad (Pamplona, Universitat Pública de Navarra).
- III Foro de Accesibilidad Universal (Jaén, Universitat de Jaén).
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat al Congrés GUADEC amb la ponència “Accessibility requirements: voice synthesis and screen magnification” (24-30 de juny de 2006, Vilanova i la Geltrú).
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat al II Congreso Nacional sobre Universidad y Discapacidad: Adaptar la Igualdad, Normalizar la Diversidad, amb la ponència “La Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña, un planteamiento integral en materia de discapacidad” (26 i 27 de octubre de 2006, Madrid - UCM).
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat com a membre del comitè científic del Congrés DRT4ALL de Fundació ONCE, 2005-2008.
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat a les Jornades Mediterrànies de Fisioteràpia, amb la ponència “L’accessibilitat i la tecnologia en la vida de les persones grans” (19 de maig de 2007, Cerdanyola del Vallès, Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya).
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat al taller Health and Mobility in Ambient Intelligence (25 de gener de 2007, Barcelona, Fundació Vodafone).
- Participació de la Càtedra d’Accessibilitat a la 9th European Conference for the Advancement of Assistive Technology in Europe, concretament al taller Postgraduate Studies in Assistive Technology and Design for all, amb la ponència “Proposal of a Master in Accessibility: architecture, design and technology for all at the Technical University of Catalonia and other teaching experiences related to Bologna process” (3, 4 i 5 d’octubre de 2007, Sant Sebastià, AAATE).

- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat en el III Congreso Nacional Universidad y Discapacidad, amb la ponència "Iniciativas docentes en el marco del EEES de la Cátedra de Accesibilidad de la UPC" (24, 25 i 26 d'octubre de 2007, Saragossa, Universitat de Saragossa).
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat a la Jornada Acord Ciudadà per a una Barcelona Inclusiva (24 d'abril de 2007, Barcelona, Ajuntament de Barcelona).
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat a les Jornadas de Accesibilidad Universal, Nuevas tecnologías y discapacidad, amb la ponència *La Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña* (8 i 9 de maig de 2007, Pamplona - Universitat Pública de Navarra).
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat al III Foro de Accesibilidad Universal, amb la ponència "La Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña" (15 i 16 de novembre de 2007, Jaén, Universitat de Jaén i FEJIDIF).
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat a la International Conference on Ethics and Human Values in Engineering ICEHVE 2008, a la taula rodona "Comprensió social de l'enginyeria" (5 i 6 de març de 2008, Barcelona, Càtedra Victoriano Muñoz Oms - ENDESA UPC).
- Participació de la Càtedra d'Accessibilitat a les Jornades Accessibilitat Universal: Disseny d'Entorns, Serveis i Institucions per a Tothom, amb la ponència "L'accessibilitat i la tecnologia en la vida de les persones amb discapacitat" (25 de juny de 2007, Vic, Universitat de Vic).
- Participació de l'OSIO i l'AAUPC en la jornada La Igualtat d'Oportunitats per a Tothom. Destinataris: comunitat interna i externa de la UPC (2007).
- Participació del PAD en el II Taller de Buenas Prácticas de Técnicos de Apoyo a la Discapacidad en la Universidad (2008).

9. Creació i desenvolupament del Programa d'atenció a les persones amb discapacitat

En aquesta línia, cal destacar la posada en marxa del Programa d'atenció a les persones amb discapacitat (PAD), així com l'inici de l'elaboració d'un catàleg de recursos tècnics a disposició dels membres de la comunitat universitària i l'elaboració d'un mapa d'accessibilitat de la UPC.

10. Impuls al Programa d'orientació i inserció laboral

L'Oficina de Orientació i Inserció Laboral (OOIL) ha dut a terme un programa específic de suport a la inserció laboral per a les persones amb titulacions politècniques i discapacitat. Aquest programa ha permès fer intervencions específiques que serveixen per potenciar una bona inserció d'aquest col·lectiu, incorporant al seu web l'apartat "Feina accessible".

L'OOIL ha desenvolupament el web Universitats politècniques, Discapacitat i Treball (www.upc.edu/ude), que ha rebut l'ajut de Caja Navarra.

11. Projectes i estudis

Creació de l'e-portal Tecnologia i Discapacitat, allotjat a la Bibliotècnica, la Biblioteca Digital de la UPC.

Anàlisi de les tecnologies actuals i emergents en l'entorn domèstic per a habitatges intel·ligents – CATAAC, GREC, BAMPLA i ISI (2007).

Estudi de l'accessibilitat a les obres com a criteri de qualitat – ETSAV, ACEFAT, Ajuntament de Barcelona, les companyies de serveis Cableeuropa, SAU, Endesa Distribución Eléctrica, Gas Natural Distribución SDB, SA, Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA, i Telefónica de España, SA (2007).

Interfaces de relación entre el entorno y las personas con discapacidad (INREDIS) - WNG, TALP, SERTEL, BAMPLA i CETPD, Convocatòria CENIT 2007 (Ministerio de Industria, Turismo y Comercio – CDTI, Programa Ingenio 2010) (juliol de 2007-desembre de 2010).

12. Premis en discapacitat

Premi ONCE Catalunya a la Solidaritat i la Superació (2007) per la tasca feta per la UPC envers la discapacitat i, de manera especial, per la millora de la integració de les estudiantes i estudiants.

13. Ajuts i subvencions per a la realització de projectes

Projecte Guía de actividades docentes para la formación en integración e igualdad de oportunidades por razón de discapacidad en las enseñanzas técnicas: los principios de accesibilidad universal y diseño para todos.

Projecte concedit pel MEC - Programa estudios y análisis 2008, sota la coordinació i el lideratge de la Càtedra d'Accessibilitat. Participació de més de 20 professors i professores de set centres docents diferents de la UPC, col·laboració de l'ICE i de professorat de la Universitat Ramon Llull.

European Project Semestre

Participació de la Càtedra d'Accessibilitat en la definició de l'European Project Semestre a l'EPSEVG. Visita i reunió a la Copenhagen University of Engineering, 22 de juny de 2007.

Programa intensiu europeu Let's Open Cities for US (LOCUS)

Programa intensiu europeu Let's Open Cities for US (LOCUS), concedit per l'organisme autònom Programes Educatius Europeus, amb tres anys de durada (2007-0009), per a l'elaboració de tallers formatius sobre accessibilitat de ciutats europees. La UPC és la universitat líder del programa. Organitzat i liderat per la Càtedra d'Accessibilitat i l'ETSAV (22/11/2007).

14. Pla d'accessibilitat: infraestructures

S'han rebut diferents ajuts per a l'adaptació d'espais per a persones amb mobilitat reduïda, per diferents accions:

- Fundació ONCE-IMSERSO-UPC
- Pla d'inversions universitàries 2007
- Pla d'inversions universitàries 2008
- Conveni de col·laboració d'accessibilitat Universal Fundació ONCE-IMSERSO-UPC 2008

15. Elaboració d'estudis propis

- Càtedra Victoriano Muñoz Oms. Valors Humans Enginyeria. UPC FECSA-ENDESA, 21 de gener de 2008.
- Projecte finançat per la Secretaria de l'Estat i dirigit per la Universitat de Salamanca amb entrevistes a dos estudiants/es de la UPC (maig de 2008).
- Col·laboració en l'estudi del Centre per a l'Atenció a la Dependència i la Vida Autònoma (CETPD), centre específic de recerca de la UPC, situat a Vilanova i la Geltrú, que treballa en un estudi impulsat per l'Observatori Universitat i Discapacitat (format per la Fundació ONCE i la Càtedra d'Accessibilitat de la UPC), (juny-novembre de 2008).
- Col·laboració en un estudi amb la Federació ECOM de Diagnòstic per a l'Ajuntament de Sant Joan Despí i l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca, sobre la població de persones amb discapacitats, amb l'objectiu de conèixer l'escenari actual i poder predir i millorar els factors de futur (setembre de 2008).
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores de la UB, juntament amb el CETPD i la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Estudio de la accesibilidad de la documentación científica en soporte digital (EADCSD)", programa Estudio y Análisis, MEC 2006 (abril-novembre de 2006).
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores del TALP i la CPL i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Millora de les condicions d'accessibilitat de la distribució catalana del sistema operatiu Linux:LinKat", per al

Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Generalitat de Catalunya (abril-novembre de 2006).

· Desenvolupament, per part de programadors del CTVG i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Programación de la accesibilidad del programa JCLIC (JCLIC)", per a CIDAT, ONCE (abril-desembre de 2006).

· Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores del CETPD i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Servicio de gestión de información remota para las actividades de la vida diaria, adaptable a usuario (SIRAU)", IMSERSO 2007 (gener-desembre de 2007).

· Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores dels grups GREC, BAMPLA i ISI i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Anàlisi de les tecnologies actuals i emergents en l'entorn domèstic per a habitatges intel·ligents", per a l'Associació de Vida Independent (juny-juliol de 2007)

· Desenvolupament, per part d'arquitectes de l'ETSAV i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Estudi de l'accessibilitat a les obres com a criteri de qualitat", per a ACEFAT, Ajuntament de Barcelona, les companyies de serveis Cableeuropa, SAU, Endesa Distribución Eléctrica, Gas Natural Distribución SDB, SA, Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA, i Telefónica de España, SA (maig-desembre de 2007).

· Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores dels grups WNG, TALP, SERTEL, BAMPLA i CETPD i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Interfaces de relación entre el entorno y las personas con discapacidad (INREDIS)". Convocatòria CENIT 2007 (Ministerio de Industria, Turismo y Comercio – CDTI, Programa Ingenio 2010), (juliol de 2007-desembre de 2010).

· Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores de la Fundació Centre CIM i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Estudi per a la classificació de les cadires de rodes segons el grau d'idoneïtat per a la superació del gap en el transport suburbà", per a TMB (desembre de 2007–desembre de 2008). Projecte presentat als Premis IMSERSO Reina Sofía 2008.

· Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores dels grups CETPD i INSIDE i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Disseny d'un logotip identificador d'espais parcialment adaptats", per a l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, (Ajuntament de Barcelona), (octubre de 2007–febrer de 2008).

· Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores dels grups WNG i BAMPLA i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Informe análisis de la accesibilidad de entornos inteligentes para servicios asistidos", per a Earcon, SL.

- Creació, per part de la Càtedra d'Accessibilitat i la Fundació ONCE, de l'Observatorio Universidad y Discapacidad, amb la funció d'estudiar i conèixer com evoluciona la presència d'alumnes amb discapacitat a les universitats espanyoles (abril de 2008).
- Desenvolupament, per part d'investigadors i investigadores del CETPD, empresa Vía Libre i Technosite, del projecte d'R+D+I "La accesibilidad del entorno universitario y su percepción por parte de los estudiantes con diversidad funcional", a través de l'Observatorio Universidad y Discapacidad (abril-novembre de 2008).
- Desenvolupament, per part del personal de la Biblioteca de l'EPSEVG i un professor del Departament d'Organització d'Empreses (Terrassa) i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Estudi de viabilitat d'una revista científicotècnica en accessibilitat i ajudes tècniques", per a Fundació ONCE (abril-desembre de 2008).
- Desenvolupament, per part d'un arquitecte de l'ETSAV i CITM i sota la coordinació de la Càtedra d'Accessibilitat, del projecte d'R+D+I "Disseny i elaboració d'una maqueta de la unitat de cambres higièniques accessibles en DVD", per al CETIB (octubre-desembre de 2008).

16. Any Europeu de la Igualtat d'Oportunitats

El 2007 la UPC es va adherir a l'**Any Europeu de la Igualtat d'Oportunitats**, declarat per la Comissió Europea.

ANNEX I

APORTACIONS A LA RECERCA I TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA (GIOPACT)

Gènere

Articles en revistes

Corominas, A.; Coves, A.M.; Lusa, A.; Martínez, C. (2008). "ISOS: A job evaluation system to implement comparable worth". *Intangible Capital*, 4 (1) : 8-30. ISSN: 1697-9818.

Martínez, C.; Pons, O.; Tura, M.; Lusa, A.; Calvet, D. (2007). "Diagnóstico de la igualdad de oportunidades en las organizaciones a través de un modelo de indicadores". *Capital Humano*, (206) : 82-88. ISSN: 1130-8117.

Capítols de llibres

Martínez Costa, C.; Lusa García, A.; Calvet Puig, M.D.; Pons Peregort, O.; Tura Solvas, M. (2008). "Diagnóstico de la igualdad de oportunidades en la Universitat Politècnica de Catalunya". A: *Estudios iberoamericanos de género en ciencia, tecnología y salud*. GENCIBER. 1a ed. Saragossa: Pressas Universitarias de Zaragoza, pàg. 261-266. ISBN: 9788477339717.

Martínez Costa, C.; Calvet Puig, M.D.; Gallego Fernández, I.; Pons Peregort, O.; Roca Martín, S.; Tura Solvas, M. (2007). "Gènere i inserció". A: *Educació superior i treball a Catalunya: anàlisi dels factors d'inserció laboral*. Barcelona: Agència per la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya), pàg. 241-297. ISBN: DL B163272007.

Comunicacions i ponències

Martínez, C.; Calvet, D.; Pons, O.; Tura, M. "Inserción laboral de las titulaciones de la subárea de tecnologías avanzadas de la producción". A: *Proceedings of the International Conference on Industrial Engineering and Industrial Management - XI Congreso de Ingeniería de Organización*. Dpto. Ingeniería de Organización, Administración de Empresas y Estadística - ETSII, 2007, pàg. 985-993.

Pons, O.; Tura, M. "La igualdad de oportunidades de género y la conciliación de la vida personal, familiar y laboral en las organizaciones". A: *International conference on industrial engineering and industrial management. XI Congreso de Ingeniería de Organización*. Dpto. Ingeniería de Organización, Administración de Empresas y Estadística - ETSII, 2007, pàg. 313-314.

Llibres

Martínez, C.; Calvet, D.; Lusa, A.; Tura, M. (2007). *Guia per al disseny i la implantació d'un pla d'igualtat d'oportunitats als ajuntaments*. 1a ed. Barcelona: Institut Català de les Dones. 68 pàg. ISBN: 978-84-393-7479-4.

ANNEX II

APORTACIONS A LA RECERCA I TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA (CÀTEDRA D'ACCESSIBILITAT)

Discapacitat

Articles en revistes

- Guasch, D.; Miguélez, X.; Álvarez, M.H. (2007). "Informática y Accesibilidad". *Novatica*, volum 188, pàg. 70-72, Coden Novaec. ISSN: 0211-2124.
- Térmens, M.; Barrios, M.; Díaz, M.; Guasch, D.; Ponsa, P.; Ribera, M. (2008). "Estudio de la accesibilidad de los documentos científicos en soporte digital". *Revista Española de Documentación Científica*, volum 31, pàg. 552-572, John Willey & Sons. ISSN: 0210-0614.

Comunicacions i ponències

- Ponsa, P.; Guasch, D.; Amante, B. (2008). "An approach to human centered automation framework in home environment", Actes del 1st International Symposium on Human Factors in Telecommunication 2008, 21st International Symposium on Human Factors in Telecommunication 2008, Renaissance Kuala Lumpur, Malàisia. ISBN: 978-983-3927-72-2, pàg. 471-472.
- Guasch, D. (2008). "Accessibility Chair : architecture, design and technology for all". International Conference on Ethics and Human Values in Engineering, Barcelona.
- Díaz, M.; Barrios, M.; Térmens, M.; Ribera, M.; Ponsa, P.; Guasch, D. (2007). "Estudio de la accesibilidad de los documentos científicos en soporte digital". Actes del VIII Congreso Internacional de Interacción persona ordenador (INTERACCIÓN 2007). VIII Congreso Internacional de interacción persona ordenador (INTERACCIÓN 2007). ISBN: 978-84-9732-596-7, p. 23-26.
- Roca, D.; Guasch, D.; Cervelló, C.; Agustí, A. (2007). "Aplicación de las redes ópticas de conmutación de ráfagas en sistemas de teleasistencia". Actes del II Congreso Internacional de Domótica, Robótica y Teleasistencia para Todos (DRT4ALL), 2.º Congreso Internacional de Domótica, Robótica y Teleasistencia para Todos (DRT4ALL). ISBN: 84-88934-28-9.
- Guasch, D.; Álvarez, M.H. (2007). "La accesibilidad y la tecnología en la vida de las personas mayores". VII Jornada Mediterrània de Fisioteràpia. Campus UAB, Cerdanyola del Vallès, Barcelona.
- Guasch, D. (2007). "L'accessibilitat i la tecnologia en la vida de les persones amb discapacitat", XIII Universitat d'Estiu de Vic – Accessibilitat Universitat: disseny d'entorns, serveis i institucions per a tothom.

- Guasch, D. (2007). “La Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña”, III Foro de Accesibilidad, Jaén.
- Guasch, D. (2007). “Formación universitaria en materia de accesibilidad”, III Foro de Accesibilidad, Jaén.
- Guasch, D.; Álvarez, M.H. (2007). “Iniciativas docentes en el marco del EEES de la Cátedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña”, III Congreso Nacional sobre Universidad y Discapacidad, XII Reunión del Real Patronato sobre Discapacidad, Saragossa.
- Guasch, D.; Álvarez, M.H. (2007). “Proposal of Master in Accessibility: architecture, design and technology for all at Technical University of Catalonia (UPC) and other teaching experiences related to Bologna process”. 9.ª Conferencia Europea para el Avance de las Tecnologías de Apoyo en Europa, Sant Sebastià.
- Ponsa, P.; Amante, B.; Guasch, D. (2007). “Experiencias docentes en la integración de la interacción persona-ordenador en la telerrobótica asistencial”, Actas del VIII Congreso Internacional de Interacción persona-ordenador (INTERACCIÓN 2007). VIII Congreso Internacional de Interacción persona-ordenador, Saragossa. ISBN: 978-84-9732-596-7, pàg. 89-98
- Guasch, D.; Álvarez, M.H. (2007). “Càtedra d’Accessibilitat – Arquitectura, disseny i tecnologia per a tothom”. I Congrés UPC Sostenible 2015 – Educació, Tecnologia i Sostenibilitat. Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona.
- Guasch, D.; Álvarez, M.H. (2007). “La Càtedra de Accesibilidad de la Universidad Politécnica de Cataluña: arquitectura, diseño y tecnología para todos”. Jornadas Nuevas Tecnologías y Discapacidad: Accesibilidad Universal y Diseño de Entornos, Productos y Servicios para Todas las Personas”. Universitat Pública de Navarra, Pamplona.
[Http://www.unavarra.es/info/pdf/accesibilidad_cas.pdf](http://www.unavarra.es/info/pdf/accesibilidad_cas.pdf).

ANNEX III

AGENTS COL-LABORADORS DE L'OFICINA DE SUPORT A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Agents de centres docents

· Isabel Gallego / Oscar Casas	Gènere / discapacitat	EPSC
· M. Carme Martínez	Gènere i discapacitat	ETSEIB
· Marta Isabel Tarrés	Gènere i discapacitat	EPSEM
· Lluïsa Quevedo	Gènere i discapacitat	EUOOT
· Marta Bordas	Gènere i discapacitat	ETSAV
· Pilar Cos	Gènere i discapacitat	ETSAB
· Sara Laborda / Montserrat Bosch	Gènere / discapacitat	EPSEB
· Maria Àngels Hurtado	Gènere i discapacitat	EPSEVG
· M. Àngels Puigví / Purificació Villares	Gènere / discapacitat	ETSECCPB
· Anna Solans / Mercedes Jiménez	Gènere / discapacitat	ETSEIAT
· Carme Hervada	Gènere i discapacitat	EUETIT
· Mónica Breitman	Gènere i discapacitat	ETSETB
· Ramon Nonell	Gènere i discapacitat	FIB
· Margarida Mitjana	Gènere i discapacitat	FME
· Marcel·la Castell	Gènere i discapacitat	FNB
· Lourdes Reig	Gènere i discapacitat	ESAB
· Vega Pérez Gracia / Antoni Pérez-Poch	Gènere i discapacitat	EUETIB

Agents de campus

· Carme Casas	Gènere i discapacitat	C. Nord
· Neus Negre	Gènere i discapacitat	Baix Llobregat
· Miquel Dinares	Gènere i discapacitat	C. Terrassa

ANNEX IV

ACTIVITATS DE LA CÀTEDRA D'ACCESSIBILITAT, DEL PROGRAMA D'ATENCIÓ A LES DISCAPACITATS I DE L'OFICINA D'ORIENTACIÓ I INSERCIÓ LABORAL

Activitats de la Càtedra d'Accessibilitat

- Conveni marc de col·laboració amb el CETIB, promogut per la Càtedra d'Accessibilitat (novembre de 2006). Acció 5.17.1.
- Conveni marc de col·laboració amb el Grup Qualitat, promogut per la Càtedra d'Accessibilitat (setembre de 2006). Acció 5.17.1.
- Conveni marc de col·laboració amb l'Associació de Vida Independent, promogut per la Càtedra d'Accessibilitat (juliol de 2007). Acció 5.17.1.
- IV Premi ONCE Catalunya a la Solidaritat i a la Superació, ONCE Catalunya (novembre de 2007, Barcelona). Acció 5.17.1.
- Conveni marc de col·laboració amb la FESOCA (Federació de Persones Sordes de Catalunya), promogut per la Càtedra d'Accessibilitat (novembre de 2007). Acció 5.17.1.
- Visita de vicerectors, CTT i caps dels departaments involucrats al Centre de Vida Independent. Acció 5.17.1.
- Presentació de la Càtedra d'Accessibilitat a la Diputació de Barcelona (febrer de 2008). Acció 5.17.1.
- Presentació de la Càtedra d'Accessibilitat a UNIDISCAT (abril de 2008). Acció 5.17.1.
- Presentació de la Càtedra d'Accessibilitat i Fundació Centre CIM a Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya de l'estudi de minimització del *gap* entre l'andana i el vagó per a TMB (abril de 2008). Acció 5.17.1.
- Redacció del fulletó sobre igualtat d'oportunitats "A la UPC tothom compta" per al Saló Avante, participació saló Avante (juny de 2008). Acció 5.17.1.
- Participació de Daniel Guasch a la Coordinadora de Diseño para Todos per desplegar el *Libro blanco de diseño para todos en la universidad*. Participació a definir i coreactar la continuació del *Libro blanco* (gener-desembre de 2008). Acció 5.17.1.

- Inauguració del Centre de Vida Independent. Participació en la roda de premsa, amb gran ressò mediàtic de la col·laboració de la UPC en el CVI (juny de 2008). Acció 5.17.1.
- Presentació de la Càtedra d'Accessibilitat al Centre de Recerca i Investigació de Catalunya, CRIC (juliol de 2008). Acció 5.17.1.
- Presentació de la Càtedra d'Accessibilitat a la Fundació TIC Salut (juliol de 2008). Acció 5.17.1.
- Visita de professorat de la Universitat de Lleida, màster en Interacció Persona-Ordinador a la Càtedra d'Accessibilitat (juliol de 2008). Acció 5.17.1.
- Presentació de la Càtedra d'Accessibilitat, Fundació Centre CIM i TMB de l'estudi de minimització del *gap* entre l'andana i el vagó elaborat a la Federació ECOM (juliol de 2008). Acció 5.17.1.
- Visita de la Càtedra d'Accessibilitat a la Universitat de Montpeller I per establir aliances (17 de novembre de 2008). Acció 5.17.1.
- Assistència a la 7a Diada de les Telecomunicacions a Catalunya, organitzada pel Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics de Telecomunicació de Catalunya (COETTC), amb els temes "Accessibilitat a la informació" i "Telecomunicacions i discapacitat", per part de la Càtedra d'Accessibilitat (setembre de 2008). Acció 5.17.1.
- Presentació de la Càtedra d'Accessibilitat al Centre de Recursos Educatius d'ONCE Catalunya (setembre de 2008). Acció 5.17.1.
- Assistència de la Càtedra d'Accessibilitat a la Preconferència del III Congreso Internacional Domótica, Robótica y Teleasistencia para Todos (19 de novembre, Fundació ONCE, Madrid). Acció 5.17.1.

Activitats del Programa d'atenció a les discapacitats

- Assistència del PAD al Congrés d'ACAPPS: 23 de novembre de 2007, a l'Auditori ONCE. Acció 5.17.1.
- Participació del PAD en les activitats següents:
  - Presència i difusió al Saló Estudia de Barcelona.
  - Presència i difusió al Saló Aula de Madrid.
  - Presència i difusió al Consell Comarcal del Bages.

- II Taller de Buenas prácticas de técnicos de apoyo a la discapacidad en la universidad: 8 i 9 de maig de 2008, a la Universitat d'Alacant.
  - Assistència a la Fira Avante: 6 de juny de 2008, a la Fira de Barcelona.
  - Reunió Fundació UNIVERSIA: 7 de juliol de 2008, a l'Hotel Domm de Barcelona.
  - Dia Internacional de la Discapacitat organitzat per la UAB.
  - Sessió de treball de l'Àrea de Atención a la Diversidad de RUNAE, Universitat de València, 11 de desembre de 2008. Acció 5.17.1.
- Assistència a les reunions d'UNIDISCAT durant el 2008:
    - De la Comissió Tècnica d'UNIDISCAT.
    - Del grup de treball d'UNIDISCAT de preparació de la I Jornada UNIDISCAT, 16 d'abril de 2009.
    - Del grup de treball Programa de suport d'estudiants i estudiantes amb discapacitats i elaboració de documents de reconeixement de crèdits per a la realització de tasques solidàries. Acció 5.17.1.
- Participació en projectes de recerca:
    - Càtedra Victoriano Muñoz Oms. Valors Humans Enginyeria. UPC FECSA-ENDESA, 21 de gener de 2008.
    - Projecte finançat per la Secretaria de l'Estat i dirigit per la Universitat de Salamanca amb entrevistes a dos estudiants/estudiantes de la UPC (maig de 2008).
    - Col·laboració en l'estudi del Centre per a l'Atenció a la Dependència i la Vida Autònoma (CETPD), centre específic de recerca de la UPC, situat a Vilanova i la Geltrú, que treballa en un estudi impulsat per l'Observatori Universitat i Discapacitat (format per la Fundació ONCE i la Càtedra d'Accessibilitat de la UPC) (juny-novembre de 2008).
    - Col·laboració en un estudi amb la Federació ECOM de Diagnòstic per a l'Ajuntament de Sant Joan Despí i l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca, sobre la població de persones amb discapacitats, amb l'objectiu de conèixer l'escenari actual i poder predir i millorar els factors de futur (setembre de 2008). Acció 5.17.1.
  - PAD: durant l'any 2008 s'ha gestionat i justificat la subvenció de 49.903,48 euros d'UNIDISCAT, amb el 30 % de cofinançament de la UPC, per a accessibilitat d'espais, ajuts tècnics i suport personal. S'ha distribuït de la manera següent:

- Accessibilitat: modificació de rampes, adequació de lavabos adaptats, reforma del taulell de l'UNIVERS (PAD), pintura per senyalitzar les escales del Campus Nord i col·locació de baranes.
  - Ajuts tècnics: compra de bucle magnètic en l'Aula Màster, tres ordinadors portàtils, una cadira de rodes, una cadira adaptada. [Acció 2.2.2.](#)
  - Suport personal: prenedors d'apunts, fotocòpies dels apunts amb lletra de mida gran, USB per facilitar l'aprenentatge. [Acció 2.2.2.](#)
- PAD: durant el curs 2007-2008, s'han prestat 4 emissores FM, 3 ordinadors portàtils, 2 gravadores, 2 lupes.
  - PAD: per millorar l'accessibilitat i la mobilitat al Campus Nord l'Ajuntament de Barcelona ha concedit 10 places d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda (últim trimestre de 2008).
  - Des del PAD s'ha promogut la participació de l'estudiantat en activitats de la comunitat universitària solidàries. En aquest sentit, han participat 11 estudiants i estudiantes en la Marató de TV3, en el Claustre General, en l'estudi del Centre per a l'Atenció a la Dependència i la Vida Autònoma, CEPTPD (últim trimestre de 2008).
  - Detecció i direcció de les necessitats següents del curs 2007-2008:
    - Accessibilitat d'espais (8 reserves de places d'aparcament).
    - Recomanacions d'exàmens (1 recomanació de lletra més gran als apunts i als exàmens).
    - Adaptacions mobiliari (2 cadires adaptades i 2 cadires ergonòmiques).
    - Recursos tècnics (préstec de 4 emissores FM, 1 ordinador portàtil, 1 lupa).
    - Suport a l'aula (5 prenedors d'apunts, 1 reserva de seients a classe).
    - Permanència acadèmica (2 estudiants/es sol·liciten i obtenen el quadrimestre addicional).
  - Informació d'interès sobre la discapacitat per a la comunitat universitària:
    - Matrícula gratuïta i devolució de preus públics (7 estudiants i estudiantes han obtingut devolució de preus públics).
    - Transport públic gratuït (3 estudiants i estudiantes han sol·licitat i obtingut el transport públic gratuït).
    - Cursos de català a la UPC (1 estudianta ha realitzat classes de català i 1 estudiant ha estat informat dels cursos).
    - Programes per incorporar l'estudiantat en el món laboral (a tots els estudiants/estudiantes que han sol·licitat rebre informació).

- Beques i ajuts a l'estudi (a tot l'estudiantat que ha sol·licitat rebre informació).
- Informació sobre la incorporació a la UPC de persones amb discapacitat (2 PAS amb familiars amb discapacitats).
- Seguiment, des del PAD, de l'estudiantat per valorar l'evolució de la seva estada a la UPC i establiment de les mesures que es considerin adequades (curs 2007-2008).
- Participació d'estudiants i estudiantes en activitats institucionals de la UPC durant l'any 2007 i 08):
  - 1 estudiant/estudianta becat participa en la Jornada d'Igualtat d'Oportunitats.
  - 3 estudiants/estudiantes becats participen en el Claustre General.
- Participació d'estudiants i estudiantes en activitats institucionals de la UPC durant el curs 2007-08).
- Identificació per part del PAD de les persones de la comunitat universitària amb alguna discapacitat i atenció de manera personalitzada de cadascuna d'elles (curs 2007-2008).
  - Estudiantat: 57
  - PDI i PAS: 35

Elaboració del cens del curs acadèmic 2007-2008 per part del PAD, conjuntament amb el Servei de Gestió Acadèmica.

Realització d'accions per part del PAD per conèixer i identificar l'estudiantat de nou ingrés del curs acadèmic 2007-2008.
- Difusió i promoció, per part del PAD, de diferents beques i ajuts als estudis durant el curs 2007-2008:
  - Beca Capacitats Fundació UNIVERSIA: 1 beca concedida a 1 estudiant (curs 2007-2008).
  - Beca Fundació PREVENT: 6 beques concedides a estudiants i estudiantes. La UPC ha estat la segona universitat espanyola que ha rebut més beques de la Fundació Prevent (curs 2007-2008).
  - Programa HP Integra per al desenvolupament professional d'universitaris amb discapacitat (curs 2007-2008).
  - Beca per al màster en Tecnologies Accessibles per a Serveis de la Societat de la Informació de la Fundació UNIVERSIA (curs 2007-2008).
  - Beca dels Premis Fundació Salas (curs 2007-2008). [Acció 3.7.1.](#)

- Promoció del PAD per a la concessió d'una beca de l'ETSEAIT a un estudiant o estudianta del seu centre docent per a la realització d'un curs d'especialització, amb el posterior reconeixement de crèdits de lliure elecció (curs 2007-2008). [Acció 3.7.1.](#)
- Difusió i assessorament per part del PAD sobre la matriculació gratuïta i la devolució de preus públics a set estudiants i estudiantes amb certificat de discapacitat (curs 2007-2008). [Acció 3.7.1.](#)
- Procediment de les adaptacions curriculars de l'estudiantat amb discapacitat. Disseny del circuit i el funcionament a seguir en els casos que calguin adaptacions curriculars. [Acció 3.7.3.](#)
- Difusió per part del PAD sobre qüestions relacionades amb la discapacitat via correu electrònic i mitjançant l'agenda UNIVERS a tot l'estudiantat que accepti rebre informació. En aquest sentit, s'han enviat 10 correus electrònics amb informació de beques i ajuts a l'estudi, inserció laboral i informació general sobre temes d'interès (últim trimestre de 2008).
- Orientació per part del PAD sobre les beques i els ajuts a l'estudi existents. S'ha aconseguit que nou estudiants i estudiantes de la UPC obtinguin beques de la Fundació PREVENT per al curs 2008-2009.
- Gestió per part del PAD, conjuntament amb la Merit School, per a la impartició de classes particulars d'anglès amb descompte per a dos estudiants/es amb discapacitat auditiva (últim trimestre del 2008).
- Proposta de realització d'activitats per part del PAD durant el curs 2007-2008 i l'últim trimestre del curs 2008-2009:
  - Lletres més grans en els exàmens i en els apunts de classe per a dos alumnes amb discapacitat visual.
  - Adaptació d'exàmens per a un estudiant amb discapacitat física que realitza els exàmens en un ordinador portàtil, sense connexió a Internet i amb programes informàtics específics.
- Cessió per part del PAD d'una sala de l'UNIVERS, que és accessible, per fer les tutories a un estudiant amb mobilitat reduïda (últim trimestre de 2008).
- Destinació d'una part de l'ajut obtingut d'UNIDISCAT per a l'accessibilitat d'edificis existents. [Acció 4.13.3.](#)

Activitats de l'Oficina d'Orientació i Inserció Laboral

- 51 ofertes de treball per a persones amb discapacitat al 2007 i 135 al 2008.
- Persones ateses dins del programa d'inserció laboral per a persones amb discapacitat de l'OOIL: 10 noves persones al 2007 i 9 al 2008.
- Accions:
  - 17 entrevistes d'orientació personals (primeres entrevistes o de seguiment).
  - 4 accions d'orientació especials per telèfon o correu electrònic.
  - 1 persona assisteix a un taller de recerca de feina.
  - 1 persona assisteix a un *networking* presencial.
- Visites al web UDE (Universidades Politécnicas, Discapacidad y Empleo) l'any 2008:
  - 11.434 visitants
  - 20.592 pàgines visitades

ANNEX V

PREMIS REBUTS PER LA UPC

Premis en gènere

Placa al Treball President Macià de la Generalitat de Catalunya en la categoria d'igualtat d'oportunitats en el treball i conciliació de la vida personal, laboral i familiar (acord GOV/188/2008, d'11 de novembre), en reconeixement al disseny i l'execució d'un pla d'igualtat que preveu mesures per incorporar les dones a les carreres tecnològiques i per promoure la presència femenina en els òrgans de decisió acadèmics.

Premis en discapacitat

Premi ONCE Catalunya a la Solidaritat i la Superació (2007) per la tasca feta per la UPC envers la discapacitat i, de manera especial, per la millora de la integració de l'estudiantat.

ANNEX VI

CONVENIS

- Adhesió de la UPC al **Conveni marc IMSERSO-FUNDACIÓ ONCE** per realitzar activitats d'infoaccessibilitat, per al Pla d'accessibilitat del Parc Mediterrani de la Tecnologia, per al Pla d'accessibilitat del Museu de Geologia Valentí Masachs (2007).
- Adhesió de la UPC al **Conveni marc IMSERSO-Fundació ONCE** per realitzar activitats d'infoaccessibilitat (2008). Ajut de 155.000 euros per millorar l'entorn virtual de docència universitària semipresencial, per a l'accessibilitat del web institucional, la formació al PAS i PDI en temes d'infoaccessibilitat i per a l'adaptació d'ordinadors a les biblioteques de la UPC (2007).
- Obtenció d'una subvenció de 325.000 euros, de la qual 216.000 euros corresponen a la subvenció concedida per **IMSERSO-Fundació ONCE** per l'adhesió de la UPC al Conveni marc IMSERSO-Fundació ONCE 2007 i la resta a la UPC en règim de cofinançament per a la realització d'obres d'accessibilitat i el Pla d'accessibilitat de Castelldefels (2007).
- Adhesió de la UPC al **Conveni marc IMSERSO-Fundació ONCE** per realitzar el Pla d'accessibilitat del Parc Mediterrani de la Tecnologia (maig de 2007).
- **Conveni marc de col·laboració amb el CETIB** (novembre de 2006).
- **Conveni marc de col·laboració amb el Grup Qualitat** (juny de 2007).
- **Conveni marc de col·laboració amb l'Associació de Vida Independent** (juny de 2007).
- **Conveni marc de col·laboració amb la FESOCA** (Federació de Persones Sordes de Catalunya). (juny del 2007).
- **Conveni entre el Real Patronato de Discapacidad i la UPC per al Programa Erasmus LOCUS** (juny de 2008).
- **Conveni entre l'Ajuntament de Vilanova i la UPC per al Projecte Face to Face** (juny de 2008).
- **Conveni marc amb Fundació UNIVERSIA** i acord de col·laboració per a la creació del premi al millor PFC per a integració de persones amb discapacitats (novembre de 2008).

ANNEX VII

ENTITATS PATROCINADORES I/O COL·LABORADORES DE LA UPC

ACCAPS (Associació Catalana per a la Promoció de les Persones Sordes)

Fundació MANPOWER

Fundació PREVENT

Fundació SALAS

Fundació UNIVERSIA

Oficina d'Orientació per a l'Accés a la Universitat

Punt d'Informació de Discapacitats Bages
- Consell Comarcal del Bages

Fundació ECOM

ACIS

SERMES

ACVS

Fundació ONCE

ONCE Catalunya

Grup Qualitat

FESOCA (Federació de Persones Sordes de Catalunya)

Ajuntament de Barcelona
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

CETIB

Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona

ACEFAT

Infraestructures de Serveis Públics

Associació per a la Vida Independent

Centre de Vida Independent

Real Patronato de la Discapacidad

Real Patronato de la Discapacidad

IMSERSO

Fundació Tarragona Unida

Col·legi d'Arquitectes Tècnics de Tarragona

Institut Municipal de Serveis Socials de l'Ajuntament de Tarragona

Technosite

Vía Libre

Barclays Bank

E La Caixa1

TMB

Ferrocarril Metropolità de Barcelona

CIDAT

Caixa Manresa

Fundació Jesús Serra

Grupo Catalana Occidente

Fundació ADECCO